

HOOFDSTUK 6 - Zekerheid van een duurzame toekomst. Voor iedereen.

6.1. NAAR EEN NIEUWE ECONOMIE DIE GOED IS VOOR MENS EN PLANEET

6.1.1. Een overheid die de koers bepaalt en verschillen overstijgt

De klimaatverandering is de grootste uitdaging van de 21ste eeuw. En het is al lang geen ver-van-ons-bed show meer. Vandaag is de gemiddelde temperatuur op aarde al één graad warmer dan voor de industriële revolutie. En dat leidt vandaag al tot sociale en ecologische rampen. Zelfs in het rijke België voelen we al de gevolgen van een klimaat dat 'koorts' heeft. Dat de uitstoot in België stijgt in plaats van daalt, is niet de schuld van de burger die niet wil veranderen. Individuele keuzes en oplossingen kunnen het klimaatprobleem niet oplossen. 90 bedrijven zijn verantwoordelijk voor 2/3de van de wereldwijde broeikasgasuitstoot. De rijkste 10 procent van deze wereld is verantwoordelijk voor de helft van de uitstoot. Negeren dat we naar een andere manier van productie moeten en beweren dat we het louter vanuit consumptie kunnen sturen, is het licht van de zon ontkennen. Grote problemen vragen om grote oplossingen. Voor een rechtvaardige transitie naar een duurzame samenleving hebben we collectieve actie op ongekende schaal nodig. Dat kan enkel door een sterk politiek kader, met heldere doelstellingen en bindende afspraken. Een overheid die de handen uit de mouwen steekt, investeert in een daadkrachtig klimaatbeleid en reguleert de fossiele industrie. En ze doet dat vooral op een sociaal rechtvaardige manier. Alleen als iedereen mee is, kunnen we het klimaat redden.

RESOLUTIES

resolutie 644 - We beperken de opwarming van de aarde tot 1,5°C. Europa speelt een voortrekkersrol in het internationale klimaatbeleid en neemt zo haar historische verantwoordelijkheid op. Dat betekent een minimale uitstootvermindering van 55% tegen 2030, CO₂-neutraal in 2040 en klimaatneutraal in 2050.

resolutie 645 - We federaliseren het vastleggen van de doelstellingen inzake klimaatbeleid. De federale klimaatminister treedt op als een soort diplomaat die de neuzen in dezelfde richting moet krijgen. We voeren ook een bijzondere wet inzake interfederaal klimaat- en energiebeheer in. Deze Klimaatwet heeft dezelfde status als de bijzondere wet inzake institutionele hervormingen en omschrijft het pad richting klimaatneutraliteit in 2050. Dat houdt duidelijke tussentijdse doelstellingen in, met globale en sectorale koolstofbudgetten en processen voor de voortangevaluatie en bijsturing. Deze doelstellingen worden vastgelegd op basis van wetenschappelijke input van een onafhankelijke klimaatraad. De klimaatwet zorgt ervoor dat de kortetermijndoelstellingen van elke legislatuur de langetermijndoelstelling van ons land niet in de weg staan. Daarnaast stelt de wet de verschillende sectoren in staat om in te spelen op de situatie, de nodige veranderingen door te voeren en nieuwe economische kansen te ontwikkelen.

resolutie 646 - De Klimaatwet wordt vertaald in periodieke uitvoerings- en investeringsplannen, die totstandkomen met raadpleging en participatie van belanghebbenden en het maatschappelijk middenveld.

resolutie 647 - We leggen een vaste intra-Belgische verdeelsleutel vast voor de lusten en lasten van het klimaatbeleid, zodat permanente onderhandelingen worden vermeden. Het ontvangen

van de aan een deelstaat toegewezen opbrengsten uit de emissiehandel wordt afhankelijk gemaakt van het behalen van de doelstellingen uit de vorige periode. Wie tekortschiet in beleid, krijgt geen geld.

resolutie 648 - Het nationaal energie- en klimaatplan 2030 effent, op een sociaal rechtvaardige manier, de weg naar klimaatneutraliteit en 100% hernieuwbare energievoorziening tegen 2050. Het finale plan wordt, in tegenstelling tot het eind 2018 ingediende ontwerpplan, op een geïntegreerde wijze opgesteld om maximale coherentie na te streven. Via bindende sectorale routekaarten wordt, na consultatie van belanghebbenden, een koolstofbudget per sector vastgelegd. Het plan zorgt voor de omslag in eigen land en kiest dus niet voor valse oplossingen zoals biobrandstoffen van de eerste generatie en internationale offsets. De overheid informeert de bevolking over de positieve effecten van de maatregelen in het plan.

resolutie 649 - Ook op Europees niveau streven we naar een klimaatverordening. Zo'n 'Europese klimaatwet' verankert de klimaatdoelstellingen van het Akkoord van Parijs in bindende wetgeving en zorgt ervoor dat alle andere Europese wetgeving in het licht staat van het halen van die doelstellingen. Zij zal private investeerders een zeer duidelijk signaal geven en moet er ook over waken dat de lasten eerlijk verdeeld worden volgens het principe van de vervuiler betaalt, zodat bedrijven hun eerlijk deel betalen en de transitie rechtvaardig gebeurt. De wet zal zo bijvoorbeeld het Europees emissiehandelsstelsel (ETS) in lijn dwingen met de doelstelling van CO₂-neutraliteit in 2040 en klimaatneutraliteit in 2050. Dat geeft nationale klimaatwetten meer speelruimte, want vandaag ondermijnen de zwaktes van het ETS-systeem meer nationale ambitie. De wet bevat ook een mechanisme dat het beleid jaarlijks beoordeelt en automatisch aanscherpt indien de doelstellingen niet gehaald dreigen te worden. Hier zijn ook sanctie aan verbonden voor wie zijn steen niet bijdraagt. Een Europese klimaatwet is ook een belangrijke tool voor stakeholders om in nationale en Europese rechtbanken implementatie af te dwingen.

resolutie 650 - Internationale klimaatverdragen moeten juridisch afdwingbaar zijn, net zoals handelsverdragen. Daarnaast moeten handelsverdragen ook klimaatbepalingen bevatten. We kunnen geen eerlijke handel voeren met landen die ongestoord het klimaat om zeep helpen.

6.1.2. De overheid als katalysator voor een andere economie

Toepassingen op basis van artificiële intelligentie en andere nieuwe technologieën kunnen het leven gemakkelijker, aangenamer, veiliger, gezonder, gelijk en duurzamer maken. Ontwikkelingen in de biotechnologie, de genetica, de hernieuwbare energie, de circulaire economie... kunnen ons helpen om kankers en andere ziekten sneller op te sporen of zelfs uit de wereld te helpen, om onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af te bouwen, om gezonder en duurzamer voedsel te produceren, om ons gemakkelijker en schoner te verplaatsen. Overheden spelen bij die ontwikkelingen een zeer belangrijke rol. Zelfs de meest "iconische" nieuwe producten zoals iPhones stoelen op toepassingen van onderzoek en ontwikkeling die nagenoeg allemaal plaatsvonden in publieke universiteiten of onderzoeksinstituten. Zowel de GPS, het internet, het touchscreen, het wielje om mee te scrollen... zijn het resultaat van publieke research. Dit toont het belang en de mogelijkheden aan van met publieke middelen gefinancierde innovatie. Wij willen de publieke middelen voor wetenschap en ontwikkeling meer doelgericht inzetten voor maatschappelijke noden. Bovendien willen we de privatisering van de winsten van het wetenschappelijk onderzoek en het socialiseren van de verliezen tegengaan.

RESOLUTIES

resolutie 651 - Onderzoek en innovatie werd tot nog toe vooral gestuurd vanuit de onderzoeksvragen van universiteiten, wetenschappelijke instellingen en bedrijven zelf. Overheidsgeld voor wetenschap en innovatie volgde het aanbod aan onderzoeksmogelijkheden. sp.a erkent het belang van fundamenteel onderzoek en de cruciale rol van het FWO hierin en wil dat dit gevrijwaard en versterkt wordt. Tegelijk wil sp.a dat in de toekomst de middelen voor (toegepaste) wetenschap en innovatie veel meer gestuurd worden vanuit de maatschappelijke vraag. Richtinggevend daarbij zijn de klimaatdoelstellingen en de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs). Daar waar deze doelen nog buiten bereik blijven, moet innovatie helpen om de kloof te dichten.

resolutie 652 - Om die uitdaging aan te kunnen, willen we dat minstens 35% van de Europese onderzoeksbudgetten uit het Europees Horizon Europe programma worden toegewezen aan onderzoek dat helpt de klimaatdoelen dichterbij te brengen.

resolutie 653 - Daarnaast willen we een deel van het onderzoeksbudget vrijhouden voor maatschappelijke 'missies'. Dit naar het voorbeeld van de 'Apollo'-missie waarbij de eerste man op de maan gebracht werd. Dergelijke missie-georiënteerde onderzoeksprogramma's creëren focus, doen schotten tussen de verschillende onderzoeksdisciplines en actoren vervagen en leveren ontdekkingen op die veel breder kunnen worden toegepast.

resolutie 654 - Nieuwe technologieën geraken vaak niet over de 'dodenvallei' tussen de ontwikkelingsfase en de marktintroductie. We investeren extra in pilootprojecten ('technology push') en creëren in de beginfase ook een markt voor innovatieve producten en diensten ('market pull'). Dit doen we door uitsluitend innovatief en duurzaam aan te besteden. We verplichten klassieke leveranciers tot het aanbieden van diensten in plaats van het verkopen van apparaten en tot minimale percentages aan hernieuwbare energie of gerecycleerde materialen in hun aanbod. Wanneer nieuwe producten of diensten door schaalvoordelen en leereffecten even goedkoop zijn als minder duurzame tegenhangers kunnen overheidssteun en subsidies worden afgebouwd.

resolutie 655 - We geven overheidssteun minder als blote investeringssteun of subsidie en meer onder de vorm van participaties in een brede waaier van innovatieve start-ups en projectvennootschappen. Daarvoor doen we een beroep op de bestaande participatiemaatschappijen (GIMV, Participatiemaatschappij Vlaanderen, Limburgse Reconversie maatschappij) en maken we meer gebruik van Europese garantiesteun uit het Invest EU fonds. Zo keert een soort 'maatschappelijk innovatie dividende' naar de maatschappij terug.

resolutie 656 - De slimme samenleving op basis van artificiële intelligentie biedt tal van mogelijkheden maar brengt ook uitdagingen mee. We hebben nood aan een wettelijk, ethisch kader voor de ontwikkeling van artificiële intelligentie in al haar toepassingsgebieden.

6.1.3. We zetten ons geld in op de toekomst

Onder druk van machtige lobbygroepen en de economische elite wordt nog teveel vastgehouden aan fossiele systemen. Terwijl de investeringen in hernieuwbare energie steeds toenemen, krijgen fossiele brandstoffen nog steeds een veelvoud daarvan aan subsidies. De Belgische overheid spendeert jaarlijks minstens 2,7 miljard euro aan de subsidiëring van fossiele brandstoffen. Ze zijn goed voor 48% van onze totale energiesubsidies, terwijl slechts 23% van de energiesteun naar hernieuwbare energie gaat en amper 6 % naar energiebesparing. Ook de Belgische grootbanken (BNP Paribas, ING, KBC en Belfius) investeren nog steeds meer dan 40 miljard euro in steenkool, olie en gas. Voor elke euro die zij tussen 2009 en 2014 in hernieuwbare energie investeerden, ging er maar liefst 9 euro naar de fossiele industrie. Een

gigantisch risico voor de planeet én voor de stabiliteit van ons spaar- en pensioengeld. Er is nood aan een maatschappelijke koerswijziging. Niet zomaar een windmolen hier en een zonnepaneel daar, maar een échte spoorverandering. Aan een economie waar niet winst, maar mens en milieu centraal staan.

RESOLUTIES

resolutie 657 - We bouwen alle overheidssubsidies en belastingverminderingen voor fossiele brandstoffen af en waken erover dat dit ook gebeurt bij alle instellingen en organisaties waarin de overheid participeert. We formuleren ethische en duurzaamheidscriteria waaraan elke financiële instelling waar overheden mee samenwerken moet voldoen. Vervolgens formuleren we een plan om de samenwerking met instellingen die daar niet aan voldoen, te herzien of af te bouwen. De Universiteit van Gent toonde al aan dat deze aanpak werkt en dwingt banken effectief tot aanpassing van hun beleid.

resolutie 658 - Belastingverminderingen voor fossiele brandstoffen die zuivere sociale correcties zijn, zoals het Sociaal Verwarmingsfonds, blijven behouden zolang het voor de ontvangers niet mogelijk is om op een betaalbare manier over te stappen naar een meer duurzaam alternatief. De overheid moet dit faciliteren.

resolutie 659 - De federale staat vraagt haar aangewezen bestuurders bij Belfius en BNP Paribas om in hun respectievelijke banken aan te sturen op een desinvestering uit fossiele brandstoffen in het voordeel van investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.

resolutie 660 - De Nationale Bank van België voert carbon stress tests uit om de blootstelling aan klimaatrisico's transparant te maken. De Europese centrale bank mag haar monetair beleid niet alleen richten op de 2% inflatiedoelstelling, maar moet haar beleid ook in lijn brengen met de 1,5°C klimaatdoelstelling. In plaats van bedrijfsobligaties op te kopen uit de fossiele economie (en die zo extra goedkoop kapitaal te verschaffen), moet zij zich richten op groene investeringsfondsen die een koolstofvrije en circulaire economie aansturen.

resolutie 661 - We optimaliseren de Europese emissiehandel (ETS) door een stijgende bodemprijs in te voeren en tegelijk het systeem uit te breiden tot een soort 'border adjustment tax' die de toets van de wereldhandelsorganisatie wel kan doorstaan. Dat werkt zo: voor constructiematerialen die onder ETS vallen, moeten voortaan niet enkel de producenten, maar ook de leveranciers een CO2-prijs betalen. De producenten kopen emissierechten voor alles wat boven de benchmark van best beschikbare technieken uitkomt, de leveranciers kopen de emissierechten voor de uitstoot die daaronder valt. Zo worden alle emissiekosten geïnternaliseerd. Deze aankoopverplichting voor leveranciers geldt zowel voor in Europa geproduceerde producten, als voor geïmporteerde producten. De opbrengsten van deze veulingsrechten investeren we in onderzoek naar duurzame bouwmaterialen, zodat bouwen niet duurder wordt. Via monitoring- en reguleringssystemen zorgen we ervoor dat de vervuiler ook voor de gratis uitstootrechten betaalt en deze niet doorrekent in de prijzen.

resolutie 662 - We besteden de inkomsten uit de Europese emissiehandel volledig aan klimaatbeleid en internationale klimaatfinanciering. Het ondersteunen van het concurrentievermogen van energie-intensieve bedrijven, waar nu jaarlijks 40 miljoen euro uit het klimaatfonds naartoe gaat, maakt geen deel uit van het klimaatbeleid. Bedrijven die compensaties ontvangen voor het Europese en Belgische klimaatbeleid wenden deze integraal aan ter ondersteuning van het klimaatbeleid door te investeren in energiebesparing of CO2-reductie. Op die manier verlagen ze hun energieafhankelijkheid en CO2-kosten, waardoor hun concurrentiepositie verbetert.

resolutie 663 - Om te garanderen dat ook de meest kwetsbare en armste landen hun klimaatuitdagingen de baas kunnen, komen we onze verplichting om voldoende en additionele internationale klimaatfinanciering te voorzien na. We voorzien een billijk en stijgend aandeel dat niet weegt op het budget voor ontwikkelings samenwerking en leggen de focus op de aanpassing aan de klimaatverandering.

resolutie 664 - De exploitatie van de regionale luchthavens werd uitbesteed aan een private partner, maar de Vlaamse overheid staat in voor het onderhoud van en de investering in de infrastructuur. Zo betalen we miljoenen euro's belastinggeld aan regionale luchthavens, die in se verlieslatend zijn en een aanzienlijke impact hebben op het leefmilieu. Deze geldstromen naar verlieslatende luchthavens moeten volledig worden afgebouwd.

resolutie 665 - We maken komaf met de Europese belastingvrijstellingen inzake accijnzen en BTW voor de luchtvaartsector. Daarnaast hervormen we het ETS-systeem zodat luchtvaartmaatschappijen emissierechten moeten kopen voor vliegverkeer van en naar Europa. De opbrengst van deze heffingen investeren we in meer op elkaar afgestemde en goedkopere Europese treinverbindingen.

resolutie 666 - De criteria op basis waarvan de Europese Unie lidstaten beoordeelt, geven ook vorm aan haar beleid. Het strakke keurslijf van het Europees semester en het Stabiliteits- en Groeipact (SGP), dat voornamelijk in termen van budgettaire en monetaire parameters werkt, laat weinig ruimte voor sociale investeringen en duurzame ontwikkeling. We hervormen dit systeem tot een Sociaal en Duurzaam Ontwikkelingspact, in lijn met de VN-Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen. Dit doen we door het SGP aan te passen en uit te breiden met milieu-indicatoren en met een sociaal investeringspact. Een gezond budgettair beleid komt zo op gelijke voet met beleid dat sociale duurzame ontwikkeling beoogt. We hervormen het Europese semester, zodat het, naast de macro-economische doelstellingen inzake overheidsschuld en begrotingstekort ook bindende doelstellingen aangaande ecologische en sociale parameters bevat. Dit plaatst de 3 pijlers van duurzame ontwikkeling: people, planet, prosperity op een gelijk niveau. Deze bindende set wordt dan verder aangevuld met niet-bindende doelstellingen, gebundeld in een Sociaal en Duurzaamheidscorebord.

resolutie 667 - De wijze waarop de Europese Unie Griekenland heeft behandeld is onaanvaardbaar. De hervorming van het Europees semester moet die werkwijze onmogelijk maken. Het Europees beleid mag niet louter op economisch-budgettaire criteria gestoeld zijn, maar moet evenveel belang hechten aan sociale en duurzaamheidscriteria.

resolutie 668 - De nieuwe, Europese meerjarenbegroting moet opgesteld worden met als belangrijke leidraden de Sustainable Development Goals (SDGs), op de Europese pijler van sociale rechten en de Europese sociale wetten die deze rechten afdwingbaar moeten maken, op onze verbintenissen die voortvloeien uit het klimaatakkoord van Parijs en de principes van de duurzame transitie. Dit wil zeggen dat investeringen in onze welvaartsstaten en duurzame toekomst dominante criteria moeten zijn.

resolutie 669 - We richten een Europees publiek kredietbeoordelingsagentschap op dat de duurzaamheidsrisico's op lange termijn moet opvolgen. De huidige kredietbeoordelingsagentschappen hebben een marktmonopolie en hebben geen oog voor de duurzaamheidsrisico's op lange termijn. Risico's gelinkt aan duurzaamheid belangen elke burger aan en moeten daarom beoordeeld worden door de publieke sector.

resolutie 670 - Aardgas is een fossiele brandstof die bijdraagt tot de klimaatopwarming. Op termijn moet dus ook aardgas uit onze energiemix verdwijnen. We doen enkel investeringen in

aardgas-infrastructuur vanuit dit perspectief: om tijdelijk een alternatief te bieden voor vervuilende en onveilige technologieën als steenkool, olie en nucleaire energie. Om groene energie aan te vullen, maar zonder dat investeringen in echte duurzame technologieën in het gedrang worden gebracht of er een overcapaciteit dreigt te ontstaan. Wetende dat er haast geen missing links meer bestaan in ons Europees aardgastransportnetwerk stoppen we ook met Europese subsidies voor de verdere uitbouw van dat netwerk. Daarnaast pleiten we voor een Europese bijmengverplichting voor hernieuwbare gassen voor aardgastransportbedrijven.

resolutie 671 - Om de noodzakelijke internationale inspanningen in het kader van de strijd tegen de klimaatverandering rechtvaardig te verdelen, kan het 'gelijk milieu-gebruiksrecht' uitkomst bieden. Als elke inwoner van een land een 'gelijk uitstootrecht' krijgt, kunnen landen die meer uitstoten dan hun eerlijk aandeel, betalen aan landen die daaronder zitten, met de afspraak dat deze middelen ingezet worden voor duurzame energie, (her)bebossing of een gewijzigd bodemgebruik dat leidt tot bijkomende koolstofopslag.

6.1.4. Een duurzame transitie kan enkel slagen als iedereen mee is

Dat we de economie moeten 'vergroenen', daar is intussen zowat iedereen het over eens. Waar socialisten het verschil maken, is dat wij de transitie naar een duurzame samenleving niet enkel zien als een noodzaak. Noch als een puur economisch proces van het aanpassen van sectoren of het verzekeren van concurrentieposities. Voor ons is de transitie waarvoor we staan ook een enorme opportuniteit die jobs, welvaart en een duurzame industrie kan creëren. De sociale dimensie is van cruciaal belang in dit verhaal. Een nieuw 'Borinage'-scenario, waarbij na de sluiting van de Henegouwse mijnen een hele streek in armoede stortte, moeten we absoluut vermijden. We weten dat de omslag naar een klimaatneutrale en circulaire economie noodzakelijk is. Daarom moet die transitie nu op een rechtvaardige manier ingezet worden. Want wie de toekomst niet maakt, moet hem ondergaan. Er moeten op voorhand maatregelen genomen worden die mensen de zekerheid geven dat ze er niet alleen voor staan, maar integendeel de vruchten zullen plukken van de transitie naar een duurzame economie. We moeten vooral beseffen dat zonder een betere herverdeling van welvaart, zonder ernstige minimumlonen, zonder sociale bescherming, zonder goede publieke dienstverlening er geen enkel realistische kans bestaat om de transitie naar een duurzame economie te maken. Het verzet zal massaal zijn en de gele hesjes zullen langzaam donkerbruin kleuren. De Europese Unie voorspelt bij de uitvoering van de 2050 routekaart een groei aan jobs van 1,5%. Een studie van Climact en het Planbureau gaat bij een ambitieus Belgisch klimaatbeleid uit van 80.000 nieuwe jobs. Maar er zal wel een transitie van jobs plaatsvinden. De overheid moet op die transitie anticiperen, ze begeleiden en investeringen kanaliseren richting industrieën die transitieplannen met waardig werk voorzien.

RESOLUTIES

resolutie 672 - We verankeren het principe van Rechtvaardige Transitie ('Just Transition') in alle beleidsprocessen die te maken hebben met de overgang naar een klimaatneutrale en circulaire economie, zowel op Europees als op lidstaatniveau.

resolutie 673 - Mensen die werken in de klassieke, vervuilende industrieën, de wegwerpeconomie of de automobielsector gebaseerd op verbrandingsmotoren, moeten de zekerheid krijgen dat zij niet aan hun lot worden overgelaten. We richten een Fonds op voor Rechtvaardige Transitie dat de omslag moet helpen mogelijk maken én dat compensaties kan bieden aan werknemers die aan de verliezende kant van de transitie terecht dreigen te komen. We zorgen onder andere voor opleidingen en herscholingen voor die werknemers. Bovendien

zorgen we dat fondsen binnen de verschillende budgetlijnen van het Europees meerjarig financieel kader toegewezen worden aan 'Just Transition'-investeringen en dat geen enkele investering ondersteund wordt die de duurzame transitie ondergraaft.

resolutie 674 - Een gezond budgettair beleid mag geen barrière zijn voor het voeren van een beleid dat sociale duurzame ontwikkeling beoogt. Europa moet de begrotingsdiscipline beter verzoenen met de nodige investeringen in publieke infrastructuur, waarbij de afschrijvingen in de begroting ingeschreven worden en niet de investeringskost zelf. Productieve sociale investeringen moeten volledig buiten de begroting kunnen.

resolutie 675 - We anticiperen in de regio's en sectoren die de transitie zullen moeten maken naar een duurzaam model. We stellen conversieplannen op, op basis van diepgaande sociale dialoog en door te bouwen op de sterktes en capaciteiten die in de regio's aanwezig zijn.

resolutie 676 - Ons onderwijs voorziet voldoende aandacht voor duurzaamheid in het volledige curriculum, voor alle opleidingen en vakoverschrijdend. Dat vereist bijscholing voor ons onderwijzend personeel. Daarnaast moeten meer sectorspecifieke opleidingen afgestemd zijn op de vooropgestelde transitie in hun sector, vooral in die sectoren die ingrijpend zullen veranderen of zullen verdwijnen. Dit wordt niet louter beperkt tot technische opleidingen, maar evengoed tot bijvoorbeeld economische en architecturale richtingen.

6.2. CIRCULAIRE ECONOMIE

6.2.1. Een oneindig leven voor onze grondstoffen

Vandaag is lineaire productie bijna altijd goedkoper dan circulaire productiemethodes. Dat keren we om. In de nieuwe kringlooeconomie is de producent verantwoordelijk voor de hele levensloop van zijn materialen en producten. We brengen macht en verantwoordelijkheid terug naar hetzelfde niveau. Er wordt niets meer geproduceerd zonder op voorhand na te denken over wat er in de toekomst mee zal gebeuren. We maken kwaliteitsvolle producten die langer meegaan, een zo laag mogelijk energieverbruik hebben en makkelijk demonteerbaar, repareerbaar, herbruikbaar en recycleerbaar zijn. We stoppen met nadenken en beginnen met voordeden. De eindige bronnen van ons gesloten systeem maken we oneindig beschikbaar door alles te inventariseren. Want afval is in feite niets meer dan een verzameling grondstoffen zonder identiteitsbewijs.

RESOLUTIES

resolutie 677 - De gewesten en het federale niveau maken samen een interfederale 'routekaart circulaire economie' via een participatief proces. Zo wordt de versnippering van het circulair en industrieel beleid tegengegaan. De routekaart bevat concrete doelstellingen voor grondstoffengebruik. We richten een platform op dat de verschillende initiatieven coördineert en de doelstellingen monitort. Het platform garandeert ook participatie en inspraak van stakeholders en burgers.

resolutie 678 - Green deals vertrekken vanuit de sturende beleidsmaatregelen uit de routekaart om samenwerking in de keten te faciliteren en garanderen. We voorzien daarvoor voldoende middelen, ondersteuning en experimenteerruimtes. Opgedane kennis en contacten wordt verzameld in een kennisplatform.

resolutie 679 - We maken de gegevens over de materiaalstromen publiek toegankelijk via een gebruiksvriendelijk platform. Op die manier kunnen onderzoeksinstituten, bedrijven,

overheden en burgers informatie over deze materialenstromen gebruiken ten gunste van de doelstellingen in de routekaart circulaire economie.

resolutie 680 - We ontwikkelen een productpaspoort voor alle duurzame goederen die uit onderdelen bestaan. Dit bevat een lijst met onderdelen en de materialen waaruit deze bestaan. Daarnaast bevat het info over de levensduur, garantie, beschikbaarheid van vervangstukken, de ontmanteling, herstelbaarheid en levenscyclusanalyse. Alle paspoorten komen terecht in een publieke online databank en zijn te raadplegen via een QR-code op het product, zodat o.a. reparatiecentra er gebruik van kunnen maken. We willen maximale transparantie over de externe kosten, omdat duurzaamheid nood heeft aan transparantie.

resolutie 681 - We ontwikkelen een gebouwenpaspoort dat alle materialen in een gebouw registreert en ervoor zorgt dat materialen en componenten hun waarde behouden. Zo'n paspoort stimuleert leveranciers om duurzame en circulaire materialen te leveren en vergemakkelijkt de terugname.

resolutie 682 - We planten de duurzame maakindustrie in op strategische plaatsen en oude industriële sites zoals de haven van Antwerpen, de voormalige Renault- en Fordsite en de mijnsites in Limburg.

resolutie 683 - We ijveren voor een ambitieuze en ruime Europese ecodesign-wetgeving die ook niet-energiegerelateerde producten opneemt. Naast energiegebruik worden ook andere parameters opgenomen in de verplichtingen wat betreft het ontwerp van producten zodat ze duurzaam, herstelbaar, herbruikbaar, demonteerbaar, recycleerbaar of up te graden zijn. Het gebruik van giftige stoffen, hormoonverstoorders en zeldzame grondstoffen wordt via ecodesign-richtlijnen zoveel mogelijk vermeden.

resolutie 684 - We creëren een afzetmarkt voor recyclaten, zodat het aandeel nieuwe grondstof(fen) in de productie kan dalen. Nieuw geproduceerde producten moeten een minimum percentage aan gerecycleerd materiaal bevatten.

resolutie 685 - Organisch afval wordt zoals in Wallonië verplicht selectief ingezameld bij bedrijven en huishoudens.

resolutie 686 - Jaarlijks verdwijnt meer dan 3 miljoen ton aan primaire grondstoffen in verbrandingsinstallaties en stortplaatsen. We stellen een actieplan op om de energiewaardering en grondstofrecuperatie uit niet-sorteerbare en mechanisch recycleerbare afvalstromen verder te verbeteren. Daartoe stimuleren we het onderzoek naar en de toepassing van chemische recyclagetechnieken. Met het vergunningenbeleid zorgen we voor de betere inplanting en een veel hoger energierendement van de resterende afvalverbrandingsinstallaties. Om onze afhankelijkheid van anderen tot een minimum te herleiden, organiseren we op gemeentelijk niveau zoveel mogelijk zelf onze grondstofrecyclage.

6.2.2. Van eigendom naar diensten

In Californië brandt een gloeilamp al sinds 1901. Je kan dat volgen via een webcam. De lamp zelf houdt vol, de webcam is al 3 keer vervangen. Door producten té goed te ontwerpen, vreezen producenten dat ze overbodig worden. Zo ontstond het product als georganiseerd probleem: 'nieuw' betekent te vaak 'nog net niet stuk'. In onze nieuwe economie worden waardevolle grondstoffen niet langer afval. Ze circuleren eeuwig in ons systeem. Daar horen nieuwe verdienmodellen bij. We maken van producten diensten. De consument koopt ze niet meer, maar neemt een prestatie af. We betalen voor licht in plaats van lampen en zit- en tafelluren in plaats van meubels. We stimuleren de lokale economie door reparatieberoepen te

herwaarderen. Garantietermijnen worden verlengd, bij defecten wordt er systematisch hersteld en op het einde van de levensduur worden apparaten teruggenomen voor hergebruik van onderdelen en materialen. We maken kwaliteitsvolle, energiezuinige producten toegankelijk voor iedereen door in te zetten op slim design, hergebruik en toegang tot diensten boven eigendom.

RESOLUTIES

resolutie 687 - We zetten in op de deeleconomie: we verlagen de BTW op deelinitiatieven zoals autodelen naar 6%.

resolutie 688 - We zetten in op de hersteleconomie. We bouwen een netwerk van reparateurs uit, naar het voorbeeld van Frankrijk. We stimuleren tewerkstelling in dit knelpuntberoep, werken financiële en educatieve maatregelen uit om deze mensen extra kansen te geven. We verlagen de BTW op hersteldiensten naar 6%.

resolutie 689 - Producenten worden zoals in Frankrijk bij wet verplicht om consumenten mee te delen hoe lang hun producten meegaan en hoe lang er welke reservestukken voor beschikbaar zullen zijn. Anders riskeren ze een boete tot 5% van hun omzet in België. Tot 5 jaar na aankoop bieden producenten gratis herstel.

6.2.3. Weg met plastic

We gebruiken grondstoffen aan een verschroeiend tempo op. Onze economie produceert massaal plastic, in alle mogelijke vormen en toepassingen. Slechts een fractie daarvan wordt ingezameld en gerecycleerd. De rest zorgt voor vervuiling, sterfte bij dieren en gezondheidsrisico's voor de mens. Tegen 2050 zal er meer plastic dan vis in de zee zitten. Wegwerpplastic maakt de helft uit van die plasticsoep. Nochtans zijn de oplossingen voorhanden. De technologie evolueert zo snel dat we in staat zijn om grondstoffen te hergebruiken en gebruiksgoederen veel langer mee te laten gaan. Op termijn streven we naar een samenleving zonder nieuwe plasticproductie, tenzij in hoogwaardige en noodzakelijke toepassingen. We voeren een verbod in op microplastics in bijvoorbeeld tandpasta en douchegels. Een doorgedreven inzameling, hergebruik en recyclage van plastic gaat de vervuiling door zwerfvuil tegen, onder meer via statiegeld en een verbod op wegwerpplastic.

RESOLUTIES

resolutie 690 - We werken een Vlaamse plastic-strategie uit die de richting uitzet rond inzameling, verwerking, milieu-impact en alternatieven. We werken een beleid uit dat alle overheden en instellingen gelinkt aan de overheid kritisch doet omspringen met het uitdelen of voorzien van of in gadgets.

resolutie 691 - We hebben vandaag geen Vlaamse recyclagecijfers. Wat we wel hebben, zijn inzamelcijfers van Fost Plus. OVAM rapporteert voortaan over de inzamelcijfers.

resolutie 692 - Via een statiegeldsysteem voor blikjes, plastic flessen en herbruikbare bekers in bv. koffiezaken zorgen we voor meer hoogwaardige recyclage. Zo sluiten we niet alleen de materialenkringloop, we gaan ook zwerfvuil tegen. Ook voor artikelen die waardevolle metalen bevatten voeren we statiegeld of een inruilpremie in.

resolutie 693 - Zwerfvuil kost de steden en gemeenten jaarlijks meer dan 155 miljoen euro. Door nauwkeurige zwerfvuilanalyses te maken, kunnen we het aandeel van elke producent in het zwerfvuil meten en hen voor de opkuis daarvan laten betalen. Ook de tabaksindustrie en de kauwgomproducenten zullen zo moeten bijdragen.

resolutie 694 - De recyclagenorm voor plastic moet jaarlijks stijgen met 5%. Nu ligt die norm op 30%, en haalt men volgens Fost Plus 41,2%. Dat geeft de sector, die nu zegt al 41% te halen nog twee jaar de tijd om maatregelen door te voeren.

resolutie 695 - Wie een verpakking ontwerpt die niet gerecycleerd kan worden, moet meer betalen. We trekken het Groene Punt-tarief voor niet-recycleerbare verpakkingen op tot minstens het drievoudige van het andere hoogste Groene Punt-tarief.

resolutie 696 - Tegen 2025 vervangen we alle wegwerpproducten door een herbruikbaar alternatief. Via licentiewetgeving zorgen we ervoor dat organisatoren van evenementen vanaf 2020 enkel nog herbruikbare bekers en borden kunnen gebruiken, zoals reeds succesvol gebeurde in steden als Wenen, München, Freiburg, Nürnberg en Kiel.

resolutie 697 - We voeren net als in Frankrijk, Groot-Brittannië, Finland, IJsland, Ierland, Luxemburg en Noorwegen een verbod in op doelbewust gebruik van microplastics door producenten. Dit niet alleen voor microplastics met een schurende functie, maar ook voor microplastics met een geleer- of emulgatorfunctie.

6.3. ENERGIE

6.3.1. De markt gaat het klimaat niet redden, noch de factuur doen dalen

Sinds de vrijmaking van de energiemarkt worden gezinnen geconfronteerd met een stijgende energiefactuur. Dat heeft niet alleen te maken met de energiecomponent op zich, maar ook met allerhande transporttarieven, toeslagen voor groene stroom, accijnzen, heffingen en de BTW-verhoging. Daardoor is de energiefactuur niet meer leesbaar en begrijpbaar, laat staan transparant en betaalbaar. Dat zorgt voor onbehagen en ongenoegen bij de mensen die deze facturen moeten betalen. Vooral bij de gezinnen die de voordelen van 'energiesprong' (nog) niet zien of niet over financiële middelen of technische mogelijkheden beschikken om ervan te genieten. Ondanks alle initiatieven, premies en plannen slaagt de vrije markt er niet in om de vele voordelen van de 'energiesprong' toegankelijk en betaalbaar te maken voor de meerderheid van gezinnen en bedrijven. We zijn bezig aan een 'energiesprong' op twee snelheden, met een kloof tussen zij die wél de middelen hebben om de 'energiesprong' te realiseren en zij die dat niet kunnen. Wat ben je met een digitale meter, als je niet kan investeren in slimme toestellen die inspelen op de goedkope tarieven in dalperiodes? Wie niet mee kan springen op de kar van de digitale omwenteling en elektrificatie zal de factuur betalen. De voordelen zullen voor de winnaars zijn. Zo'n 'energiesprong' willen we niet.

Energie is een basisbehoefte. Iedereen moet toegang hebben tot een betaalbare, kwaliteitsvolle en duurzame levering en dienstverlening. Alleen zo zal de 'energiesprong' een succes worden. Daarvoor is overheidsingrijpen noodzakelijk. In plaats van losweg accijnzen te verhogen op fossiele brandstoffen, investeren we in alternatieven op het vlak van energiebesparing, schone brandstoffen en duurzame vervoersmodi.

RESOLUTIES

resolutie 698 - Energie is een basisbehoefte die voor veel gezinnen te duur geworden is. Daarom is onze doelstelling om de elektriciteitsfactuur van de gezinnen met 20% te verminderen. Dit doen we via de verlaging van de BTW van 21 naar 6%, maar ook via een betere verdeling van de kosten tussen gezinnen en bedrijven, het weren van oude en te dure contracten en de uitbreiding van het sociaal tarief. Als stok achter de deur moet de overheid in de prijzen kunnen ingrijpen.

resolutie 699 - We voeren de vangnetregulering opnieuw in om te vermijden dat de voordelen van de BTW-verlaging worden geabsorbeerd door hogere marges voor de leveranciers. Het vangnetmechanisme maakt een doorgedreven opvolging van de energieprijzen mogelijk. Leveranciers mogen de variabele energieprijzen driemaandelijks indexeren na controle door de regulator. Elektriciteits- en gasprijzen voor gezinnen en kmo's mogen niet hoger liggen dan in de buurlanden.

resolutie 700 - We voeren de 'gratis kWh' terug in, maar dan wel een duurzame gratis kWh. In plaats van 100 kWh gratis per gezinslid, krijgen de gezinnen een gratis participatie in een lokaal gedeeld zonne- of windpark. Dat aandeel wordt verrekend als korting op de elektriciteitsfactuur. Op die manier krijgt elk gezin een 'ecologisch rugzakje' en garanderen we dat de gratis stroom duurzaam is en bijdraagt aan de leefbaarheid van onze planeet.

resolutie 701 - We breiden de sociale tarieven voor elektriciteit, aardgas en warmte uit naar alle gezinnen met een inkomen dat recht geeft op de verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering en naar gezinnen in schuldbemiddeling of budgetbegeleiding. Zo zullen ongeveer 1 miljoen gezinnen recht hebben op een betaalbare maximumprijs. We betalen dit via de algemene middelen.

resolutie 702 - We versterken het sociaal verwarmingsfonds en het sociaal fonds voor elektriciteit en aardgas, zodat OCMW's en sociale huisvestingsmaatschappijen nog meer dan nu kunnen inzetten op tussenkomsten in energiefacturen, maar ook kunnen investeren in de vermindering en de transitie van het energieverbruik van de zwakste gezinnen.

resolutie 703 - De overheid moet kwetsbare groepen meer helpen om over te schakelen naar een goedkopere energieleverancier. Alle gemeenten en OCMW's moeten mensen helpen bij het zoeken en kiezen van de leverancier met de goedkoopste aanbieding en bij het in orde maken van alle administratie zodat mensen effectief (kunnen) overstappen.

resolutie 704 - Vandaag worden de nettatarieven onrechtvaardig verdeeld. De kleinste gebruikers, gezinnen en KMO's, betalen zo'n 90% van de netkosten. Grotere gebruikers dragen dus nauwelijks bij. We zorgen voor een eerlijkere verdeling van de netkosten tussen de verschillende klantengroepen. Vandaag bepalen de distributienetbeheerders en de energieregulator die verdeling.

6.3.2. Een concurrentiële, maar rechtvaardige energiefactuur voor bedrijven

Geregeld stelt het bedrijfsleven dat de energiekost hier hoger ligt dan elders. Studies van de CREG leveren een meer genuanceerd beeld op. Wat elektriciteit betreft is België doorgaans goedkoper voor bedrijven met een gemiddeld elektriciteitsverbruik. Voor de meest energie-intensieve bedrijven is België wel gemiddeld duurder dan Frankrijk, Duitsland en Nederland. Het Verenigd Koninkrijk is altijd het duurste land. Voor industriële aardgasverbruikers is België altijd het goedkoopst van alle onderzochte landen. Overigens geeft een dergelijke vergelijking van leveranciersprijzen geen volledig beeld. Steeds meer Belgische energie-intensieve bedrijven baten - al dan niet samen met energiebedrijven - zelf installaties uit om elektriciteit (en warmte) op te wekken. Er zijn geen gegevens over de kostprijs van hun elektriciteit. Bedrijven, die hun elektriciteit ook rechtstreeks (kunnen) aankopen op de elektriciteitsbeurs, profiteren veel meer van deze lage groothandelsprijzen dan gezinnen en kmo's.

RESOLUTIES

resolutie 705 - Het beleid in ons land en in de buurlanden zet vandaag te eenzijdig in op het wegwerken van 'kostenhandicaps' voor grote bedrijven, waarmee de race to the bottom wordt aangezwengeld. Zo stelde Duitsland zijn energie-intensieve industrie grotendeels vrij van kosten voor het hoogspanningsnet en voor steun aan hernieuwbare energie, waarna de buurlanden vonden dat ze niet konden achterblijven. We maken werk van Europese beleidskaders of afspraken met de buurlanden die kruissubsidiëring en oneigenlijke staatssteun vermijden. In de Europese elektriciteitswetgeving moet een bepaling opgenomen worden die zorgt voor een rechtvaardige verdeling van de kosten over de verschillende klantengroepen.

resolutie 706 - Volledige informatie over de energiefactuur van onze bedrijven moet publiek beschikbaar zijn.

resolutie 707 - Als een compensatiemechanisme nodig blijkt, moet dat beperkt worden tot de segmenten die het echt nodig hebben, kan de compensatie nooit hoger zijn dan nodig, moet het mechanisme passen in een weldoordacht industrieel beleid dat o.a. leidt naar de klimaatneutrale economie en degelijke jobs en kan de kostprijs niet worden verrekend in de energiefactuur van andere gebruikers.

6.3.3. We decentraliseren en democratiseren ons energiesysteem

De toekomst is hernieuwbaar en betaalbaar. We halen de kracht van de natuur in huis. We produceren zo veel mogelijk lokaal én gebruiken hernieuwbare bronnen, zoals zon en wind. Hierdoor winnen we aan autonomie. Waar de controle over fossiele brandstoffen geconcentreerd zat in enkele landen en bij enkele bedrijven, is de techniek van hernieuwbare energie vrij beschikbaar. Er ontstaat een gedecentraliseerde energievoorziening zonder extreme machtsconcentraties. In plaats van elektriciteit in te kopen bij een gezichtsloze multinational, gaat ons geld naar lokale coöperaties en bedrijfjes. Zo blijft het geld in de gemeenschap en wordt de werkgelegenheid gestimuleerd. De omschakeling naar 100 procent hernieuwbare energie kan ons land tot 60.000 nieuwe banen opleveren én heel wat geld besparen. Geld dat anders zou wegvloeien naar de invoer van fossiele brandstoffen of het betalen van schade opgelopen door klimaatopwarming. We gaan op zoek naar slimme maatregelen, zodat iedereen kan investeren in duurzame energiebronnen.

RESOLUTIES

resolutie 708 - De overheid loopt voorop in de 'energiesprong'. Overheidsgebouwen zijn exemplarisch op vlak van energiegebruik en energiebeheer. Overheidsterreinen worden beschikbaar gemaakt voor de installatie van windturbines. De overheid betreft als grote werkgever haar personeel bij het energiezorgsysteem voor overheidsgebouwen.

resolutie 709 - We stimuleren coöperatieven en kennen hen extra punten toe in aanbestedingen van grote daken of offshore-windmolens. Daarnaast zetten we in op "citizen's energy communities", met inbegrip van een actieve en activerende rol voor gemeenten.

resolutie 710 - We stimuleren 'zonnedelen' door gebruikers die elders participeren in een gezamenlijk zonnepark, (hun aandeel in) de geproduceerde elektriciteit in mindering te laten brengen op de eigen elektriciteitsfactuur. We geven de netbeheerders naast hun rol van 'sociale leverancier of last resort (voor 'gedropte' klanten die geen commerciële leverancier vinden), ook een rol als 'ecologische leverancier' of last resort (voor zonnedelers die geen commerciële leverancier kunnen vinden of slechts aan hoge prijs).

resolutie 711 - We houden onze energie-infrastructuur in publieke handen. We onderzoeken hoe we burgers aandeelhouder kunnen maken van de energienetten, waarbij zij een dividend ontvangen wanneer er winst wordt gemaakt. We kijken daarbij hoe we de financieringsbron die intercommunales vandaag zijn voor de lokale besturen kunnen vervangen door andere financieringsbronnen. De netbeheerders krijgen als taak de uitwerking van een transitie strategie richting de decarbonisatie van ons gebouwenbestand in 2050.

resolutie 712 - Via het 'terugbetaling via de meter'-systeem maken we het voor iedereen, ook wie daar niet de financiële middelen toe heeft, mogelijk om zijn woning energiezuinig of -neutraal te maken. De netbeheerder financiert via groepsaankopen en -aanbestedingen de installatie van zonnepanelen en warmtepompen, het isoleren van daken, gevels en vloeren en volledige 'nul-op-de meter'-renovaties voor. De terugbetaling gebeurt via de energiefactuur en de afbetalingsperiode wordt zo gekozen dat het maandelijkse afbetalingsbedrag steeds lager ligt dan wat wordt uitgespaard aan energiekosten. Zo leidt de bewoner nooit koopkrachtverlies. We koppelen de lening aan de woning, meer bepaald aan de meter en niet aan de investeerder.

6.3.4. We realiseren de kernuitstap

De toekomst is hernieuwbaar. Tegen laatste in 2050 moeten we in Europa 100% van onze energie opwekken met hernieuwbare bronnen. Het potentieel van hernieuwbare energie neemt al jaren spectaculair toe en ook de kostprijs daalt dag na dag. Hernieuwbare energie wordt ook zonder subsidies competitief met conventionele energiebronnen. Momenteel wordt die energie-omslag in België tegengehouden door inflexibele basisproductie van elektriciteit, in de vorm van versleten en erg onbetrouwbare kerncentrales. Wind en zon zijn geen constante bronnen van energie. Op momenten met veel wind en zon zullen we daarom de energie moeten opslaan om donkere, windstille periodes te overbruggen. Door ons elektriciteitsnetwerk Europees uit te bouwen kunnen we een beroep doen op overschotten van hernieuwbare energieproductie in andere delen van Europa en kunnen we onze eigen overschotten exporteren. De technologie om dat te doen is in volle ontwikkeling. In een overgangsfase balanceren we de energiebevoorrading via flexibele en hoogefficiënte centrales op basis van aardgas (in de toekomst biogas en power-to-gas). In functie van de beschikbaarheid van restwarmte en geothermische warmte, zetten we in op de uitbouw van warmtenetten.

RESOLUTIES

resolutie 713 - We sluiten de scheurtjesreactoren Doel 3 en Tihange 2 en versnellen daarmee de kernuitstap.

resolutie 714 - Lokale energiebehoeften worden maximaal lokaal en hernieuwbaar afgedekt, door lokale productie in eigen en/of coöperatieve handen. In Vlaanderen gaan we voluit voor een sterke uitbreiding van zon en wind op land. We gaan voor 10 GW in 2030, dat is 2,5 keer huidige capaciteit.

resolutie 715 - We bouwen een Europese Gemeenschap van zon en wind uit in plaats van een gemeenschap van kolen en staal. We steunen de realisatie van grote windeilanden in de Noordzee als volwaardig alternatief voor het versleten Belgisch nucleair park. In een beter geïntegreerde Europese markt kunnen overschotten aan groene stroom gemakkelijk worden vervoerd naar 'tekortgebieden'.

resolutie 716 - We werken een plan uit van zones die in aanmerking komen voor windenergie. In de vergunningverlening wordt - in overleg met de omwonenden - de nodige maatschappelijke afwegingen gemaakt zodat aan het draagvlak gewerkt wordt, de betrokkenheid opgebouwd

wordt en juridische procedures maximaal vermeden worden. We stimuleren tegelijk de participatie van omwonende burgers, zowel op financieel vlak als via mede-eigendom en dus -zeggenschap.

resolutie 717 - De netbeheerders maken een transitiestrategie op om het aardgasverbruik geleidelijk af te bouwen en de gasinfrastructuur om te bouwen voor duurzame brandstoffen, zoals synthetische gassen of waterstof. In warmtezoneringsplannen stemmen we vraag en aanbod op elkaar af. Zo leggen we vast waar een collectieve aanpak met een warmtenet mogelijk is en waar we eerder naar een individuele duurzame aanpak moeten evolueren. Vlaanderen verfijnt de warmtekaart en stelt het basismateriaal voor haalbaarheidsstudies ter beschikking van de lokale besturen.

resolutie 718 - We zetten in op flexibele elektriciteitsproductie die de productie van zon en wind aanvullen. Die kan bestaan uit conventionele gascentrales (STEG), maar bestaat bij voorkeur uit hoogefficiënte warmtekracht-koppelinginstallaties (WKK), warmtenetten, centrales op diepe geothermie, andere decentrale duurzame productietechnologieën, noodgeneratoren, vraagsturing en opslag. Ook buitenlandse gascentrales die momenteel niet gebruikt worden, zoals de Claus-centrale in Nederland kunnen aangesneden worden.

resolutie 719 - Als blijkt dat de gascentrales niet rendabel zijn, ondersteunen we hen via 'contracts for differences'. Dit slechts zolang het nodig is: stijgt de groothandelsprijs, dan daalt de steun. Ook warmtekracht-koppelinginstallaties (meer energie-efficiënt dan STEG-centrales), vraagsturingportfolio's met uitschakelbaar stroomverbruik, grootschalige opslag en centrales die werken op diepgeothermische warmte kunnen meedoen aan de tender.

resolutie 720 - De kernvervuiler betaalt: we laten Electrabel voor alle zekerheid sparen en betalen voor het duurste scenario van de berging van het nucleair afval en de ontmanteling van de kerncentrales. Moederbedrijf Engie moet zich garant stellen voor de hele spaarpot. En waar Electrabel de spaarpot vandaag voor 75% mag gebruiken als 'bank' om goedkoop te investeren in buitenlandse projecten, lenen we dat geld eerst en vooral uit aan investeerders die de 'energiesprong' in eigen land willen verwezenlijken.

resolutie 721 - Alle Belgen hebben in het verleden hoge prijzen betaald om de kerncentrales af te schrijven. Electrabel maakt daar nu winst op. Daarom voerden wij de 'nucleaire rente' in die deze regering met 1 miljard verlaagd heeft. We verhogen deze rente opnieuw tot 1,75 miljard. Electrabel mag haar centrales al langer openhouden, het is niet de bedoeling dat ze twee keer langs de kassa passeert.

6.3.5. We zetten in op energiebesparing en renovatie

Energiezuinig wonen is een basisrecht. Via energiebesparingen verlagen we voor iedereen de energiefactuur. Want de goedkoopste en meest duurzame energie, dat is de energie die je niet gebruikt. Meer en meer mensen worden 'prosumert' en produceren zelf energie met zonnepanelen, een zonneboiler of een warmtepomp die slim inspeelt op het net. Ze slaan hun energie tijdelijk op en stemmen hun gebruik af op de energieproductie. Coöperatieven produceren samen energie met een windmolen in de buurt of zonnepanelen op het dak van de school. Warmtenetten zorgen voor groene warmte voor de hele wijk. Zo bouwen we de energie van de toekomst uit: hernieuwbaar, schoon en dicht bij huis.

RESOLUTIES

resolutie 722 - Vlaanderen is zichtbaar vanuit de ruimte. We besparen 32 miljoen euro per jaar op de uitgaven van de lokale besturen door in onze openbare verlichting over te schakelen op

ledlampen, die ook meer gericht schijnen en enkel als het nodig is. Op bepaalde plaatsen zoals in parken of verbindingswegen doven of dimmen we de verlichting. Vlaanderen verplicht de lokale besturen om een investeringsprogramma op te stellen met aandacht voor burgerparticipatie bij de financiering.

resolutie 723 - We scherpen de energienormering van elektrische apparaten aan via onder meer ambitieuze wetgeving inzake ecodesign en energielabelling. Zo kunnen enkel energiezuinige en duurzame producten de markt bereiken en worden consumenten gestimuleerd om de best presterende toestellen aan te kopen. We zien erop toe dat energielabels duidelijk leesbaar begrijpbaar en correct zijn en gaan via performante testprocedures na of geclaimde prestaties overeenstemmen met wat gebruikers werkelijk ervaren in het dagelijkse gebruik. Producenten die doelbewust testresultaten manipuleren of ongegrond hoge prestatieniveaus affichereren, straffen we af. We voeren een wettelijke limiet in op het stand-by-verbruik van toestellen.

resolutie 724 - We bouwen nieuwe woningen voor de toekomst. Dat betekent woningen die energieneutraal of -positief en dus ook energiekosteloos zijn. Maar ook makkelijk aanpasbaar voor gezinnen waarvan de samenstelling verandert en aangepast aan de klimaatverandering die sowieso op ons af komt.

resolutie 725 - Op wijkniveau komt er collectieve infrastructuur. Zo besparen gezinnen en alleenstaanden kosten, maar hebben ze toch toegang tot duurzame diensten en infrastructuur. Dit gaat van hernieuwbare energie (zonnepanelen, windturbines), over warmtenetwerken, deelauto's, gezamenlijke fietsenstallingen en speeltuigen tot zelfs gezamenlijke polyvalente ruimten en berging.

resolutie 726 - De renovatiegraad moet verdrievoudigen. We overtuigen eigenaars tot het renoveren van hun woning op sleutelmomenten in hun leven of in de levensduur van de woning. De overheid biedt maximaal ondersteuning via de woningpas en het 'terugbetaling-via-de-meter-systeem'.

resolutie 727- Wie een woning huurt, kan ze moeilijk grondig renoveren. Nochtans draait hij of zij wel op voor de energiekosten, en die lopen soms hoog op. Wij willen dat eigenaars verplicht worden om te investeren in de kwaliteit van een woning, met een zekere overgangstijd zodat ze bijvoorbeeld kunnen wachten met de werken tot tussen 2 uurperiodes in. Woningen met verwarming op steenkool (ongezond en gevaarlijk) moeten overschakelen op een schone en betaalbare verwarmingsbron. Hiervoor moet op korte termijn een omschakelingsprogramma worden opgesteld.

resolutie 728 - Alle sociale huisvestingsmaatschappij moeten een renovatieprogramma opstellen waarbij ze aangeven hoe ze hun woningenpark e-noveren, wat de prioriteiten zijn, welke woningen niet meer in aanmerking komen voor diepgaande renovatie en dus gesloopt zullen worden.

resolutie 729 - Wij willen dat de overheid groepsaankopen organiseert of faciliteert.

resolutie 730 - Bedrijven die investeren in energie-efficiëntie, het hergebruik van grondstoffen en hernieuwbare energie zijn klaar voor de toekomst. Dit is echte industriële verankering. In plaats van bedrijven financiële cadeaus te geven zonder tegenprestatie willen wij hun een gerichte belastingvermindering geven als ze het geld hiervoor gebruiken voor investeringen in een duurzame energie-omslag. Ze moeten dan alle rendabele energie- en grondstofbesparingsmaatregelen uitvoeren en zelf investeringen doen in hernieuwbare energie

en warmterecuperatie. Op die manier creëren we investeringen en jobs, verankeren we onze bedrijven en maken hen voorlopers in plaats van afremmers in de 'energiesprong'.

resolutie 731 - We stimuleren bedrijven ook om clusters te vormen. Het warmteoverschot van het ene bedrijf kan bijvoorbeeld een bron van goedkope recuperatiewarmte voor het andere bedrijf zijn. We stimuleren ook de uitbouw van warmtenetwerken tussen bedrijven en woningen.

resolutie 732 - Wij willen bedrijven verplichten een energiezorgsysteem in te voeren. Dit betekent dat ze samen met de werknemers op zoek moeten gaan naar kleine en grote maatregelen om energie te besparen.

resolutie 733 - Kleine KMO's en non-profit organisaties kunnen gebruik maken van een gratis energie- en werkingsaudit. Bij grotere KMO's koppelen we de steun voor een energieaudit aan de uitvoering van de voorgestelde economisch rendabele maatregelen. Voor gezinnen werken we via projecten zoals 'klimaatwijken' collectieve projecten uit om hen te helpen het energiegebruik van hun woning en hun gedrag in kaart te brengen, te begrijpen en te verminderen.

6.4. MOBILITEIT

6.4.1. We maken autobezit overbodig en spotifyen onze mobiliteit

Mobiliteit is een belangrijke motor van onze samenleving en een instrument om onze vrijheid te verhogen. Maar de mobiliteit zoals we die vandaag kennen, mondt meer en meer uit in collectieve immobiliteit. De lasten die daaraan verbonden zijn, bereiken stilaan een punt dat niet langer houdbaar is. Niet enkel de steeds langer worden de files en de economische kost die daarmee gepaard gaat, maar ook het fijnstof dat we dagelijks inademen en de klimaatproblematiek die als een donkere wolk boven ons hangt. Wij willen zorgen voor een omslag in ons mobiliteitsbeleid die ervoor zorgt dat we de ecologische transitie doorzetten, ons klimaat niet verder naar de vaantjes helpen en we tegelijk mobieler zijn dan ooit tevoren. Een modal shift naar meer duurzame en verkeersveilige mobiliteit. Dit alles moeten we op een sociale en rechtvaardige manier omarmen, zodat iedereen de zekerheid heeft dat hij mee kan. Gezamenlijke problemen vragen gezamenlijke oplossingen en laten we niet over aan de verantwoordelijkheid van het individu. Oplossingen die ervoor zorgen dat bereikbaarheid, duurzaamheid en betaalbaarheid centraal staan in ons mobiliteitsbeleid.

Op dit moment loopt het fout. Vlaanderen en Brussel zijn filekampioen in Europa. Wie in ons land met de auto rijdt, verliest gemiddeld 44u per jaar in de file. We zijn daarmee koploper in Europa. Toch zien we 'mijn auto' nog altijd als 'mijn vrijheid'. Het bezit van een eigen auto ligt in ons land enorm hoog: 83% van de Vlaamse gezinnen heeft een eigen auto en 30% heeft er zelfs meer dan één. We halen onze wagens ook vaak van stal. Van alle afgelegde kilometers wordt 82% afgelegd met de auto. Nochtans zijn meer dan de helft van onze verplaatsingen korter dan 5 km. En dat keert zich tegen ons. Jaarlijks sterven 7700 Vlamingen te vroeg door luchtvervuiling. Een gemiddeld Vlaams gezin is 520 euro per maand kwijt aan de auto en ons land verliest jaarlijks tussen de 4 en de 8 miljard euro aan de files. De 5 grootste centrumsteden in Vlaanderen zijn samen goed voor 926 voetbalvelden aan parkeerplek. Brussel heeft zelfs meer parkeerplaatsen dan Parijs.

Die situatie is onhoudbaar. Wij zorgen ervoor dat eigen autobezit voor zoveel mogelijk gezinnen overbodig wordt door radicaal te kiezen voor gedeelde mobiliteit, openbaar vervoer en betere

fietsinfrastructuur. Gedeelde mobiliteit biedt evenveel vrijheid, met minder kosten en minder zorgen als het bezit van een eigen wagen. Door een auto te delen kan je als gezin 3000 euro per jaar besparen, neemt het aantal gereden autokilometers met 11.000 kilometer af en daalt je CO2-uitstoot met 5800 kilogram. Als we 1 op 4 auto's overbodig maken, komen er in Vlaanderen 1615 voetbalvelden aan open ruimte vrij. Door te delen, gaan we er allemaal op vooruit.

RESOLUTIES

resolutie 734: Ons mobiliteitsbeleid is verdeeld over vier ministers en drie regio's en er is een groot gebrek aan gemeenschappelijke visie op mobiliteit. We maken werk van een interfederale mobiliteitsvisie om de mobiliteitsknoop te ontwarren.

resolutie 735 - We stoppen met investeren in meer wegen en meer wegcapaciteit. Wel moet de bestaande infrastructuur worden onderhouden en slimmer gemaakt worden om te komen tot een kwaliteitsvol, geïntegreerd en verknoopt vervoersnetwerk.

resolutie 736 - We zorgen voor een combinatie van grote mobiliteitsknooppunten op belangrijke vervoersassen en kleinere mobipunten op buurtniveau. Hier komen openbaar vervoer, deelfietsen en -auto's samen en wordt het bezit van een eigen wagen overbodig.

resolutie 737 - We zetten in op MaaS (Mobility as a service). We gaan voor één geïntegreerd systeem dat toegang geeft tot alle vormen van openbaar vervoer en deelvervoer (auto's, fietsen, steps). Via dat systeem kan je ook je ticket of toegang aankopen. Aan de knoop- en mobipunten komen de verschillende vervoersmodi samen en sluiten ze op eenvoudige manier aan op elkaar.

resolutie 738 - Door mobipunten te voorzien, kunnen we afstappen van het opleggen van strikte parkeerplaatsnormen bij de realisatie van nieuwe woningen.

resolutie 739 - We vermijden files door slimmer te bouwen. We ontwikkelen nieuwe woonwijken alleen nog op plaatsen die goed ontsloten zijn door openbaar vervoer en verkleinen zo de afstand met knoop- en mobipunten. We hervormen de woonfiscaliteit dusdanig dat mensen zonder de hoge kosten van een notaris of registratierechten een woning kunnen kopen en verkopen, zodat ze makkelijker kunnen verhuizen als ze werk op grote afstand vinden. Als overheid stimuleren we thuiswerken en coworking spaces. Elke werknemer die zich niet verplaatst naar zijn werk draagt ook bij aan een betere mobiliteit.

resolutie 740 - We bouwen verkeersgenererende infrastructuur zoals kantoren, voetbalstadia en winkelcentra enkel daar waar we kunnen ontsluiten door hoogstaand openbaar vervoer en fietsinfrastructuur.

resolutie 741 - Naar Brussels voorbeeld verplichten we bedrijven in Vlaanderen met meer dan 100 werknemers om een bedrijfsvervoersplan op te stellen. Hierbij moeten ze de mobiliteit van hun werknemers in kaart brengen, met daaraan gekoppeld een actieplan met duidelijke maatregelen om het individueel autoverkeer zo veel mogelijk te beperken. Ter ondersteuning kunnen ze een beroep doen op het Vlaams Pendelfonds.

resolutie 742 - Werknemers die de afstand van hun woon-werkverkeer per fiets of speed pedelec afleggen, leveren een aanzienlijke bijdrage aan de verduurzaming van het woon-werkverkeer en moeten hiervoor aangemoedigd worden. Slechts in een aantal sectoren is het belonen van werknemers met een fietsvergoeding wettelijk verplicht. Wij pleiten ervoor dat de fietsvergoeding in alle sectoren verplicht wordt ingevoerd en dat het bedrag jaarlijks wordt

geïndexeerd. Alternatief kunnen werkgevers hun werknemers de keuze laten voor een aanbod van een (elektrische) bedrijfsfiets en herstel- en onderhoudsvoorzieningen.

resolutie 743 - We omarmen de snel evoluerende technologie van zelfrijdend vervoer op een manier die past binnen onze visie van het terugdringen van eigen autobezit en door deze in te zetten als deelmobiliteit.

resolutie 744 - We voeren een slimme kilometerheffing in, maar stellen werkgevers verantwoordelijk voor de woon-werk kosten van hun personeel. Dit kadert binnen een taxshift waar werkgevers opdraaien voor de integrale kost van het woon-werkverkeer van hun werknemers en de opbrengst gaat naar een loonlastenverlaging. Dit moet tot een veel efficiënter gebruik van onze transportinfrastructuur, minder files en minder vervuiling leiden. Hoe beter de werkgever erin slaagt de kosten te drukken - door zich te vestigen nabij openbare vervoersknooppunten, hoe groter zijn individueel voordeel uit de taxshift. De opbrengsten van het recreatief of doorgaand autoverkeer worden aangewend voor investeringen in het openbaar vervoer. Dit werkt herverdelend naar kansarme gezinnen, gepensioneerden, werkzoekenden en mensen die bewust geen wagen hebben of de spits mijden. Voor de meest kwetsbare gezinnen voegen we een sociaal basistarief in.

resolutie 745 - We kiezen resoluut voor een forse verlaging van de belastingen op werk. Dit zal ervoor zorgen dat er geen fiscale vluchtwegen gezocht moeten worden in de vorm van salariswagens, mobiliteitsbudgetten of ingewikkelde inruilsystemen. We hervormen de personenbelasting zodat mensen gewoon met euro's in plaats van auto's kunnen worden betaald. Zo kunnen we salariswagens uitfaseren zonder loonverlies. Zo beschikken werknemers in alle vrijheid over hun loon. Dat is goed voor werknemers, goed voor het milieu en goed voor minder files.

resolutie 746 - We werken een regulerend kader uit om het transport van pakjesbedrijven en e-commerce op de meest efficiënte en duurzame manier te laten verlopen. We zetten in op city-depots die de dispatching van goederen binnen de steden rationaliseert en vergroent. We experimenteren bij bpost met herbruikbare verpakkingen.

6.4.2. Openbaar vervoer

“A developed country is not a place where the poor have cars. It’s where the rich use public transportation”, dat is de visie van sp.a op ons openbaar vervoer. In het terugdringen van autobezit en -gebruik en het doorzetten van de ecologische transitie is het openbaar vervoer veruit onze belangrijkste partner. Een partner met een sociaal-inclusieve rol die voor iedereen de participatie aan het economisch én maatschappelijk leven kan garanderen. Van basismobiliteit gaan we naar basisbereikbaarheid. Mobiliteit is een recht en wij bieden de garantie dat men zich zonder eigen wagen kan verplaatsen. Om iedereen mee te krijgen in die modal shift van de wagen naar openbaar vervoer, bieden we de zekerheid dat er voldoende, kwalitatief en betaalbaar aanbod zal zijn. Dat betekent een trendbreuk met het verleden. De afgelopen legislatuur werd 3 miljard bespaard op de NMBS en 115 miljoen op De Lijn. Dit in tegenstelling tot de MIVB, waar onder impuls van sp.a 5,3 miljard in werd geïnvesteerd. De besparingen bij NMBS en De Lijn uiteten zich in ongenoegen. De tevredenheid van de reizigers van De Lijn heeft een historisch dieptepunt bereikt, voor het eerst onder de 70%. Het aandeel van bus en tram in woon-werkverkeer is vandaag met 2,5% nog minder dan de helft van wat het tien jaar geleden was (5,2%). Wij stoppen met verder besparen en pleiten opnieuw voor extra investeringen en een groeiscenario voor het openbaar vervoer, zoals we reeds deden bij de Brusselse MIVB.

RESOLUTIES

resolutie 747 - De openbaar vervoersmaatschappijen moeten de zekerheid krijgen dat ze kunnen blijven investeren in de verdere uitbouw van ons openbaar vervoersnetwerk en dat ook in de toekomst kunnen exploiteren. Dit biedt de beste mobiliteitsgaranties. We stoppen met verder besparen op het exploitatiebudget van De Lijn en de NMBS en verhogen opnieuw, net zoals bij de MIVB de steun.

resolutie 748 - De verschillende vervoersmodi worden op elkaar afgestemd om te komen tot een geïntegreerd openbaar vervoersnetwerk. Het station dient daarbij als multimodaal knooppunt, waar je vlot kan overstappen op bus, tram, (elektrische) deelfiets of -wagen. Met een verdubbeling van het aantal treinreizigers in 10 jaar tijd, verwezenlijken we een modal shift. Daarom moet de fiets ook op elk uur van de dag, altijd en overal gratis mee kunnen.

resolutie 749 - Het openbaar vervoer moet niet enkel functioneren als één netwerk, het werkt ook met één ticketsysteem. Over de vervoersregio's, -maatschappijen en -netten in verschillende lagen (kernnet, aanvullend net, vervoer op maat) heen streven we naar tarief- en ticketintegratie, zodat voor eenzelfde dienstverlening eenzelfde prijs wordt betaald, ongeacht de locatie.

resolutie 750 - Openbaar vervoer moet betaalbaar zijn. Voordelige prijzen zijn niet alleen een manier om nieuwe reizigers aan te trekken, het bestrijden van vervoersarmoede is ook een prioriteit vanuit de maatschappelijk inclusieve rol van het openbaar vervoer. Reizigers krijgen steeds het meeste voordelige tarief voorgesteld. Zowel aan het loket, als via de automaten en de app's. We vereenvoudigen de tarieven en maken het ook voor kleine groepen of occasionele reizigers interessanter om de trein te nemen, bijvoorbeeld door middel van kleinere rittenkaarten. De trein moet financieel ook concurrentieel worden ten opzichte van de auto. Voor jongvolwassenen van 18 tot 29 jaar voorzien we een pakket basismobiliteit. We introduceren Trainmiles om treingebruik te stimuleren en treinreizigers te belonen. Bus en tram maken we gratis voor jongeren tot 18 jaar.

resolutie 751 - We breiden het aanbod en de frequentie van de NMBS uit. We zetten in op vroege en late verbindingen, op een betere weekendregeling, op voorstadsnetten en verhogen de frequentie naar de verschillende provinciehoofdsteden naar 3 treinen per uur en een algemene halfuur-regeling op het net. Ook tussen de verschillende provinciehoofdsteden wordt de frequentie opgetrokken naar 3 treinen per uur. Ook de mobiliteitsarmoede op het platteland wordt aangepakt door op regelmatige tijden rijdend openbaar vervoer te voorzien. In de plattelandsgebieden met extra lage bevolkingsaantallen moet er een volwaardige vervanging komen voor de belbussen.

resolutie 752: We zorgen ervoor dat er vlotte grensoverschrijdende verbindingen zijn. We bouwen een Europese hogesnelheidstreinennetwerk uit, zodat alle hoofdsteden makkelijk en snel bereikbaar zijn. Daarvoor zetten we ook in op nachttreinen. De prijzen moeten goedkoper zijn dan de prijs van een vliegtuigticket.

resolutie 753 - Bij De Lijn voorzien we enerzijds investeringen die de doorstroming van bussen en trams die het kernnet bedienen, fors verbeteren. De bussen en trams die het kernnet bedienen, moeten altijd en overal voorrang krijgen op het autoverkeer, zodat stiptheid en snelheid gegarandeerd is.

resolutie 754 - Anderzijds maken we ook werk van de opwaardering van belangrijke en drukbezette bus- en tramlijnen of de doortrekking van bestaande tramlijnen. Het tramnet in

grootstedelijke regio's moet uitgebreid worden naar de omliggende gemeenten en in andere steden moeten drukbezette buslijnen opgewaardeerd worden naar trambus-lijnen met een eigen bedding.

resolutie 755 - Ook voor het lokale vervoer op maat, zoals taxi's, worden prijsafspraken gemaakt en minimale kwaliteitseisen opgelegd.

resolutie 756 - sp.a wil dat de openbare vervoersmaatschappijen sterker inspelen op het vrijetijds- en evenementenverkeer. Ook in het weekend, 's avonds en 's nachts moeten de openbare vervoersmaatschappijen een aantrekkelijk aanbod bieden.

resolutie 757 - Personen met een handicap moeten even vlot bus en tram kunnen nemen als andere reizigers. We investeren verder in toegankelijke bussen en trams en toegankelijke haltes en schaffen de reservatieplicht af. We verhogen ook het budget voor investeringen in de toegankelijkheid van bushaltes waarop lokale overheden een beroep kunnen doen.

resolutie 758 - We zetten in op toegankelijke en multimodale stations en versnellen reeds opgestarte projecten. Mensen met een beperking, ouderen, mensen met bagage of een kinderwagen kunnen moeilijk op de trein in heel wat Belgische stations waar de perrons nog niet zijn verhoogd. Wij willen de verhoging van de perrons en de toegankelijkheid van de stations opdrijven. Nu worden er jaarlijks maar 7 perrons verhoogd. Op termijn gaan wij voor een mobiliteitsgarantie voor mensen met een beperking. Ook personen met een beperking hebben het recht om zich te kunnen verplaatsen op elk moment van de dag zonder 24 uur of 3 uur op voorhand te moeten reserveren. Reserveren moet na verloop van tijd overbodig zijn. Bij de NMBS zorgen we voor een zo maximaal mogelijke toegankelijkheid en beperken de reservatietermijn tot 1 uur voor opstap.

resolutie 759 - Door besparingen is de stiptheid van het spoor serieus achteruit gegaan. Wij willen het tij keren en terug streven naar een stiptheid van 95% die nog bereikt werd in 2005. We willen investeren in maatregelen om deze stiptheid weer op te krikken. Tegelijkertijd willen we ook een stiptheidsmeting die meer aansluit bij het gevoel van de reizigers en problemen op bepaalde lijnen sneller detecteert.

resolutie 760 - We gaan in tegen de liberalisering van het personen- en goederenvervoer. De treinoperator (NMBS) en een infrastructuurbeheerder (Infrabel) hebben vandaag elk hun agenda en werken niet goed samen. Door hen te fusioneren zorgen we ervoor dat de communicatie naar de klanten en de stiptheid zal verbeteren. Bovendien zal deze fusie ook een extra besparing opleveren, vooral in de managementstructuur.

resolutie 761 - Openbaar vervoer moet comfortabel zijn. Als sp.a willen we dat iedere reiziger recht heeft op een zitplaats. Hier maken we geen onderscheid in eerste of tweede klasse maar verdient elke reiziger een eerste klasse-service met aangename nette stations, treinen en realtime communicatie wanneer het fout gaat. Aanwezigheid van personeel in de stations. Wifi of een goede internetaansluiting. Omdat de trein een plaats moet zijn waar men rustig verder kan werken, kan lezen of een dutje doen creëren we stiltewagons.

resolutie 762 - De trein is het veiligste vervoermiddel en dat willen we ook zo houden. De aanbevelingen van de Commissie Spoorwegveiligheid willen we uitgevoerd zien. De uitrol van het Europese veiligheidssysteem ETCS zal zorgen voor een veiliger spoorverkeer en zal ook de stiptheid kunnen verbeteren. Maar niet enkel technologie is belangrijk in het veiligheids-verhaal ook menselijke aanwezigheid op de treinen is onontbeerlijk. Daarom willen wij geen one man car maar een treinbegeleider op elke trein.

resolutie 763 - We investeren ook in de veiligheid aan spoorwegovergangen, onder meer met het gericht afschaffen van overwegen door de aanleg van vervangende infrastructuur.

resolutie 764 - We gaan voor een duurzaam en energie-efficiënt openbaar vervoer netwerk. We nemen energie efficiëntie op als selectiecriteria in het bestel van het rollend materieel, de inrichting van onze stations en stopplaatsen. We voeren het ecorijden in waardoor er significant kan bespaard worden op het elektriciteitsverbruik bij de spoorwegen.

resolutie 765 - We gaan voor een andere structuur van de Raad van Bestuur zodat de reizigers echt invloed hebben op het mobiliteitsbeleid van onze spoorwegen. Concreet willen we dat de reizigers en het personeel een plek hebben in de raad van bestuur van de NMBS en Infrabel. Zo vergroot men de betrokkenheid en wil om samen te werken aan een gemeenschappelijk doel. Hierbij wordt de taal en genderevenwicht gerespecteerd.

resolutie 766 - Het Planbureau voorspelt in België een groei van 40% van het goederenvervoer tegen 2030. In de huidige omstandigheden van een oververzadigd wegennet, waarbij het wegvervoer al 74% van het aandeel inneemt, is het noodzakelijk om dit op te vangen via spoor en water. De voorbije jaren is er al wat geïnvesteerd in vervoer over water, wat zijn vruchten heeft afgeworpen. Het spoor is hier wat verwaarloosd, wat je ook kan zien in het aandeel van vervoer dat zij heeft. Wij willen een verdubbeling van het aandeel van het goederenvervoer per spoor tegen 2030. We willen dat de overheid de modal shift stimuleert en gaat naar een transportmix die leidt tot een afname van het goederenvervoer op de weg. Wij willen dat de opbrengst van de kilometerheffing van vrachtvervoer niet in een pot van algemene middelen terecht komt of teruggaat naar het wegennet, maar onze mobiliteit gaat sturen. Daarom willen we dat een gedeelte van de opbrengst van de kilometerheffing voor vrachtwagens wordt geïnvesteerd in de shift naar spoorvervoer of andere duurzame logistieke oplossingen. Dit in overleg met de transportsector en de infrastructuurbeheerder.

6.4.3. Vergroening en schone lucht

RESOLUTIES

resolutie 767 - We verplichten autoproducenten op Europees niveau om het aandeel wagens met nuluitstoot op te drijven. Daarvoor verscherpen we de Europese Verordening rond de CO₂-uitstoot van wagens en bestelwagens, zodat vanaf 2030 geen nieuwe ontploffingsmotoren meer op de markt kunnen komen. Voor wagens met ontploffingsmotoren die tot dan nog worden verkocht, voeren we strengere EURO 7- uitstootnormen in, ook voor pollutanten die nu nog niet specifiek zijn gereguleerd, zoals methaan, ammoniak en stikstofdioxide. Wie de normen niet haalt, krijgt hoge boetes.

resolutie 768 - We pleiten op Europees niveau voor het opleggen van een hardware-retrofit programma voor EURO 5- en EURO 6-wagens die bovenmatig uitstoten. Deze wagens moeten op kosten van de constructeurs worden uitgerust met een nageplaatste katalysator zoals dat al het geval is in Duitsland.

resolutie 769: We zorgen er voor dat onze energietransitie en mobiliteitsshift niet leiden tot negatieve effecten in andere delen van de wereld. We kiezen daarom voor een volledige halt aan biobrandstoffen op basis van palmolie en andere voedselgewassen vanaf 2021. Deze biobrandstoffen hebben immers een grotere impact op het klimaat dan fossiele brandstoffen en brengen ook andere negatieve gevolgen inzake mensenrechten en biodiversiteit met zich mee.

resolutie 770 - Ook in Vlaanderen en Brussel zetten we vol in op de transitie naar een wagenpark dat enkel nog bestaat uit zero-emissie voertuigen. We gaan voor een verbod op de

verkoop van nieuwe bromfietsen en scooters met een ontploffingsmotor in 2022. Voor nieuwe auto's en bestelwagens met een ontploffingsmotor gaan we naar een verbod op de verkoop in 2030 en een halvering in 2025. In 2030 rijden alle treinen van de NMBS elektrisch en is de volledige busvloot van De Lijn emissievrij. In 2035 rijden alle nieuwe vrachtwagens zonder ontploffingsmotor. In 2050 gaan we naar een nuluitstoot van het transport.

resolutie 771 - We bouwen een netwerk van publiek toegankelijke laadinfrastructuur uit om de doorbraak van elektrische voertuigen in Vlaanderen en Brussel te bewerkstelligen. Via een concessie- of vergunningenbeleid zorgen we ervoor dat tegen uiterlijk 2025 op elke tankstation langs een autosnelweg publiek toegankelijke snellaadinfrastructuur aanwezig is. We zetten bij voorkeur in op slimme laadpalen die rekening houden met de beschikbare capaciteit van het distributienetwerk en de groenestroomproductie. We vergroten de transparantie van prijzen en oorsprong van de stroom via een betrouwbare, gecertificeerde databank waarin alle laadpalen zijn opgenomen.

resolutie 772 - We voorzien laadinfrastructuur voor vrachtwagens op rustplaatsen. Vlaanderen vormt als transitregio ook een interessante locatie voor een pilootproject rond de eHighway, waar een bovenleiding de aandrijving voor elektrische vrachtwagens biedt.

resolutie 773 - Ook de overheid heeft hierin een voorbeeldfunctie en het is bijgevolg haar plicht om haar wagenpark in te krimpen en de oudere wagens in te wisselen voor milieuvriendelijke, elektrische voertuigen.

resolutie 774 - In de centra van onze steden en gemeenten, waar de meeste mensen worden blootgesteld aan vervuilde lucht, voeren we circulatieplannen in. Aanvullend bekijken we in onze steden de impact op vlak van luchtvervuiling van een lage emissiezone. De invoering daarvan wordt steeds gecorrigeerd met sociale maatregelen.

resolutie 775 - We voorzien in een schrootpremie voor mensen die hun oude, vervuilende wagen naar de schroothoop brengen.

resolutie 776 - Samen met de havenbedrijven zetten we een investeringsprogramma op om meer walstroominstallaties in de havens uit te bouwen.

resolutie 777 - Om het dossier van de nationale luchthaven uit de impasse te halen, stellen we een internationale intendant aan, die via een participatief traject met alle belanghebbenden een gedragen, duurzame oplossing vindt die het evenwicht vindt tussen de economische leefbaarheid van de luchthaven, de levenskwaliteit van de omwonenden en die een concrete bijdrage levert in de strijd voor het klimaat.

6.4.4. Verkeersveiligheid

Met 620 verkeersdoden in 2017 zitten we nog steeds ver verwijderd van de doelstelling van maximum 420 doden in 2020. In Vlaanderen zijn we 'de schande van de 400' dan wel voorbij en zien we een dalende trend, toch is er vooral bij zachte weggebruikers nog heel wat werk. In Brussel steeg in 2017 zelfs het aantal verkeersdoden. Vooral het stijgende aantal doden en zwaargewonden bij fietsers baart zorgen. Terwijl het totale aantal doden en zwaargewonden in het verkeer in de periode 2010-2017 met 28,4 procent is gedaald, is het aantal dodelijke en zwaargewonde slachtoffers bij de fietsers in diezelfde periode met 1,5 procent toegenomen. Het aandeel fietsers in het totale aantal dodelijke en zwaargewonde slachtoffers stijgt zo van 20 procent in 2010 tot 29 procent in 2017. Ook in 2018 zagen we opnieuw een stijging in het aantal fietsdoden. Die cijfers worden ook door de fietser zelf zo ervaren: volgens het Fiets DNA-rapport van Fietsberaad Vlaanderen scoort fietsveiligheid in het algemeen slechts 5,4/10. Amper de helft

van de mensen vindt het veilig fietsen in hun buurt en 4 op 10 Vlamingen vindt het niet veilig om kinderen per fiets naar school te laten gaan. Die cijfers en dat gevoel moeten we dringend keren. Dat doen we door enerzijds in ons beleid de zachte weggebruiker opnieuw centraal te stellen en onze infrastructuur op die manier aan te passen dat maximale verkeersveiligheid gegarandeerd is. Anderzijds moeten we streng en gepast optreden tegen mensen die de veiligheid in ons verkeer in het gedrang brengen.

RESOLUTIES

resolutie 778 - Voor sp.a is het STOP-principe de leidraad. Stappers, Trappers, Openbaar vervoer en (individueel) Personenvervoer geven we in die volgorde prioriteit bij het uitdenken en de aanleg van onze weginfrastructuur en openbare ruimte. De veiligheid van de zachte weggebruiker moet maximaal gegarandeerd worden.

resolutie 779 - Veiligheid primeert op doorstroming en daarom maken wij zoveel mogelijk kruispunten conflictvrij en alvast in de omgeving van scholen elk kruispunt conflictvrij. We werken prioritair de nog resterende zwarte punten weg. Aan gewestwegen, rond haltes en knooppunten van openbaar vervoer, in de aanlooproutes en omgevingen van scholen, zorginstellingen en openbare gebouwen en tewerkstellingsplekken voorzien we veilige oversteekvoorzieningen.

resolutie 780 - We stimuleren vanuit Vlaams niveau dat zoveel mogelijk steden, gemeenten en andere relevante actoren zich aansluiten bij het Charter Werftransport. Hierbij wordt o.a. een verbod voor werftransport gehandhaafd rond schoolomgevingen gedurende de begin- en einduren van de school.

resolutie 781 - We voeren het principe van 'vierkant groen' versneld in op alle kruispunten die daartoe geschikt zijn en waar dit zinvol is. Bij kruispunten wordt bij het instellen van de lichtregeling - conform het STOP-principe - meer dan vandaag rekening gehouden met de doorstroming van fietsers.

resolutie 782 - Geen enkele investering is zo rendabel als fietsinvesteringen. We investeren fors meer in veilige en kwalitatieve fietsinfrastructuur en verhogen de middelen van 100 miljoen naar 500 miljoen. Daarmee zorgen we ervoor dat het fietsroutenetwerk in Vlaanderen versneld wordt afgewerkt. We passen de fietspaden ook aan aan de steeds groeiende stroom (elektrische) fietsers en zorgen ervoor dat deze voldoende breed en van hoge kwaliteit zijn.

resolutie 783 - Ook op lokaal en stadsregionaal niveau stellen we fietsroutenetwerken op die bestaan uit segmenten zoals fietsstraten, zones 30 en conflictvrije kruispunten die het comfort en de veiligheid van de fietser verhogen. Op provinciaal niveau verbinden we deze fietsroutes met hoogwaardige fietsnelwegen.

resolutie 784 - Alcohol moeten we verbannen uit het verkeer en daarom zijn wij voorstander van de algemene invoering van een alcoholslot, aanwezig in elke wagen. In geval van zware verkeersongevallen met zwaargewonden of doden, te wijten aan ernstige alcoholintoxicatie of waarbij vluchtmisdrijf wordt gepleegd, willen wij de termijn voor het intrekken van het rijbewijs - vandaag beperkt tot 15 dagen - aanzienlijk verlengen. Een koppeling van de databanken van de verschillende spelers (parket, rechtbank, politie) moet altijd de meest accurate informatie geven over de voorgeschiedenis van een bestuurder.

resolutie 785 - Om tot een strenge handhaving te komen voeren we het rijbewijs met punten in en verhogen we de pakkans: jaarlijks moeten één op drie bestuurders worden gecontroleerd op snelheid, alcohol en gordeldracht.

6.5. LEEFMILIEU

6.5.1. We springen verstandig om met onze schaarse open ruimte

We werken meer met en minder tegen de natuur. Het is niet te verantwoorden dat bij zware regenperiodes halve dorpen onder water lopen omdat de natuurlijke overstromingsgebieden worden opgevuld en volgebouwd. Voorkomen is beter dan genezen. Daarom moet binnen de 4 jaar een volledig bouw- en ophogingsverbod in alle overstroombare beek- en riviervalleien en andere natuurlijke waterbuffergebieden (die voorkomen op de kaart van de Watertoets) van kracht worden. Alleen zo kunnen we verdere waterellende voor mensen en goederen voorkomen.

Daarom zetten we in op een open en stedelijk Vlaanderen. We stoppen verharding en versnippering van onze schaarse open ruimte. Een betere ruimtelijke ordening doet de nood aan verplaatsingen dalen, maakt de uitbouw van hernieuwbare elektriciteit en warmte mogelijk, en ontsluit de lokale meerwaarden van de circulaire economie.

We zijn voor een krachtige uitwerking van de betonstop, maar wat dit concreet zal inhouden moet de volgende Vlaamse regering snel uitklaren. Wij vertrekken van een aantal principes: bijbouwen en verdichten in steden, op goed gelegen mobiliteitsknooppunten, ... en uitdoven in lintbebouwing en in woonkorrels op het platteland die geen agrarische functie (meer) hebben, maar heel veel kosten op vlak van infrastructuur en open ruimte. We gaan voor een dynamisch herstelbeleid in plaats van een statisch bouwstopbeleid.

RESOLUTIES

resolutie 786 - Vlaanderen is de eindverantwoordelijke voor het in- en doorvoeren van de betonstop. Om betonstop te kunnen realiseren moeten de gemeenten ook effectief geholpen worden door goede en haalbare voorstellen van ontharding te bundelen. Er wordt daarom een vademecum 'ontharding' opgemaakt met code van goede praktijken, zodat ook lokale besturen hier mee aan de slag kunnen.

resolutie 787 - We stemmen ons vergunningen- en handhavingsbeleid af op de betonstop en reduceren de uitzonderingen en achterpoortjes.

resolutie 788 - Met een bouwverbod in landschappelijk waardevol agrarisch gebied trekken we de doelstellingen uit het Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen consequent door.

resolutie 789 - Tegen 2025 neutraliseren we 30.000 hectare bouwgrond.

resolutie 790 - We gieten enkel nog beton op plaatsen die zich daar het best toe lenen: goed bereikbaar met het openbaar vervoer en met een afdoend voorzieningenniveau. Voor woningen die slecht gelegen zijn (ver van mobiliteitsknooppunten en energie-infrastructuur, in open landschap) voorzien we een uitdoofbeleid.

resolutie 791 - We bouwen compacter en efficiënter, voeren een grond- en pandenbeleid, zetten gedurfd in op hoogbouw, alternatieve bouwdichtheden en gemeenschappelijk ruimtegebruik (gemeenschappelijke parking, gezamenlijk afval sorteren, gemeenschappelijk groen,..) om zo maximaal open ruimte en groen te creëren.

resolutie 792 - Er komt een volledig bouw- en ophogingsverbod voor alle overstroombare beek- en riviervalleien en andere natuurlijke waterbuffergebieden (die voorkomen op de kaart van de Watertoets).

resolutie 793 - We zorgen voor meer betrokkenheid van de burgers bij de aanleg van deze nieuwe publieke ruimte en voorkomen dat het een privilege van één groep of een administratie is.

6.5.2. Een rode loper voor bos en natuur

Het zijn ook ruwe tijden voor het natuur- en milieubeleid in ons land. In Vlaanderen lijkt de bevoegde minister eerder niet geïnteresseerd en zelfs bang om iets te willen doen voor meer bos en meer natuur in het algemeen en federaal. Er verdwijnt meer bos dan er bijkomt. In Vlaanderen gaat amper drie euro per jaar per inwoner naar onze natuur. Natuur ontspant, doet bewegen, laat kinderen spelen, vangt fijn stof op en koelt steden af. Studies tonen aan dat een toename van 10% groen-oppervlakte binnen 1 km van de woonomgeving overeenkomt met een besparing van de ziektelast met 214 €/inwoner of meer dan 3% van de totale ziektelast. Werken aan een duurzaam beleid rond natuur, bos en klimaat en waterveiligheid is een verhaal van grenzen willen en durven trekken.

We hebben we een ander natuurverhaal dan de huidige Vlaamse regering en dus wel ambitie voor meer bos en meer natuur in Vlaanderen. We kiezen voor een samenleving waar natuur en milieu wel belangrijk zijn. We doen dit niet alleen omdat we ook denken aan het welzijn van toekomstige generaties, maar ook omdat we overtuigd zijn dat we geen sociale en eerlijke samenleving kunnen opbouwen op een puinhoop van milieu- en klimaatproblemen. Sociaal herverdelen is voor ons meer dan het inkomen, het is ook zorgen voor een aangename, kwaliteitsvolle leefomgeving, gezonde lucht en voldoende natuur voor iedereen.

In steden als Gent, Kortrijk en Oostende stonden we mee aan de wieg van de stadsrandbossen. We willen dat dergelijke bebossingsinitiatieven in alle Vlaamse steden en gemeenten opgezet worden. Bossen zijn uitermate belangrijk als recreatiegebied, voor de biodiversiteit, als klimaatbuffer en algemeen voor het welzijn en de rust van de mens. Waar deftige bossen en voldoende natuurgebieden zijn komt de mens tot rust en krijgt er letterlijk en figuurlijk extra zuurstof. Meer bos en voldoende robuuste natuur is ook nodig om een antwoord te bieden aan de klimaatuitdagingen en de waterveiligheid.

Werken aan een duurzaam beleid rond natuur, bos en klimaat en waterveiligheid is vooral een verhaal van grenzen willen en durven trekken. De Vlaamse Overheid moet zorgen voor structuren en de instrumenten voorziet voor meer bos, meer robuuste natuur.

RESOLUTIES

resolutie 794 - We verhogen budget voor aankoop en behoud van natuur en bos.

resolutie 795 - Tot er exact wordt aangetoond hoeveel bossen er in Vlaanderen zijn en waar die liggen, voeren we kap-stop in van bossen. We realiseren de komende 10 jaar 12.000 hectare nieuw bos.

resolutie 796 - De bosuitbreidingsteams worden opnieuw geactiveerd. Van de Europese plattelands- en vergroeningsmaatregelen gaat een substantieel deel naar bos.

resolutie 797 - Iedereen heeft recht op natuur binnen handbereik (minstens 30 ha toegankelijke en échte natuur binnen een afstand van 4 tot 6 kilometer). Dit houdt ook in dat er veel meer ruimte voor de natuur moet komen. We gaan voor 100m² toegankelijke bos en natuur per

inwoner, groennormen rond kwetsbare bestemmingen (ziekenhuizen, woonzorgcentra, crèches, scholen,...) en 20m² publieke natuur per inwoner in stedelijke omgeving. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is nog altijd rechtsgeldig. De ruimteboekhouding van dat plan is aan herziening toe via een volwaardig Beleidsplan Ruimte Vlaanderen met een duidelijke taakstelling voor de bescherming en kwaliteitsverbetering van de resterende open ruimte. Om meer en betere natuur in Vlaanderen te realiseren gaat sp.a voluit voor een samenhangend Vlaams Ecologisch Netwerk van minstens 130.000 ha waarbij er gestreefd wordt naar een maximale afstemming met het Europees natuurnetwerk en naar maximale natuurbeleving.

resolutie 780 - Op Europees niveau pleiten we voor het optrekken van het LIFE-budget van 0,3% naar 1% van het totale EU budget.

resolutie 781 - We kennen een rechtspersoonlijkheid toe aan onze meest waardevolle natuurgebieden.

resolutie 782 - We voeren een gezondheidsdoelstelling in over het belang van natuur. Ter realisatie van het 'health in all policies'-principe, wordt natuur betrokken bij het gezondheidsbeleid.

resolutie 783 - Robuuste open ruimte is belangrijk voor de opvang van de gevolgen van klimaatverandering en voor biodiversiteit. De kerngebieden voor biodiversiteit, (Europees natuurnetwerk) en het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), worden aangevuld met verbindende netwerken van groenblauwe aders die voor een samenhangend en functioneel geheel zorgen dat de biodiversiteit herstelt en bijkomend ontwikkelt. De realisatie kan via onteigeningen gebeuren.

resolutie 784 - Een degelijke handhaving vormt het sluitstuk van een volwassen natuur- en milieubeleid. Dit betekent meer natuurinspecteurs en het nauwer betrekken van politie, GAS-ambtenaren en bijzondere veldwachters in de handhaving.

6.5.3. Een Marshallplan voor onze biodiversiteit

Tussen 1970 en 2014 zijn de populaties van gewervelde dieren met 60% afgenomen. Enorme ontbossingen in onder meer Brazilië, het Congobekken, Indonesië en Oost-Australië zijn daar de belangrijkste oorzaken van. En daar speelt ook België een rol in. De Europese import van landbouwproducten - van rundvlees en soja uit Latijns-Amerika tot palmolie uit Zuidoost-Azië en cacao uit Afrika - is verantwoordelijk voor meer dan een derde van de wereldwijde ontbossing. Maar ook in Vlaanderen zelf slagen we er niet in om een deftig bosbeleid op poten te zetten, waardoor tal van soorten heel sterk afnemen of zelfs helemaal verdwijnen. Het verlies van de biodiversiteit is meer dan een bekommernis van natuurliefhebbers. Nagenoeg alles wat we produceren en consumeren komt uit de natuur. Zonder biodiversiteit is ons voortbestaan in het gedrang. We willen dat de strijd tegen de klimaatverandering en die voor de redding van de biodiversiteit hand in hand gaan. Wat goed is voor het ene, is vaak goed voor het andere. Zo zijn bossen grote opslagplaatsen van CO₂. Biodiversiteit moet voor ons even dwingend in het beleid opgenomen worden als klimaat. Er is nood aan een soort Marshallplan voor de biodiversiteit in ons land.

RESOLUTIES

resolutie 785 - Schadelijke stoffen die in onze landbouwgebieden gebruikt worden en schadelijk zijn voor natuur, milieu en de volksgezondheid moeten verboden worden.

resolutie 786- We gaan voor een 'gifvrije landbouw' door koplopers extra te belonen en volop in te zetten op onderzoek en innovatie rond functionele agrobiodiversiteit. We verzekeren de transparantie van labels en behoeden ons voor misbruik van het biolabel.

resolutie 787 - We versterken de groen-blauwe netwerken door het stimuleren van het ecologisch inrichten van bedrijventerreinen. De, vaak braakliggende, restgronden in het bezit van de overheid worden geïnventariseerd en ecologisch ingericht. In Vlaanderen beslaan tuinen maar liefst 8% van de totale oppervlakte, dit ten opzichte van 11% bos. We stimuleren de mensen met verschillende overheidsinitiatieven om hun tuinen en ander privaat domein ecologisch in te richten. Om zo de biodiversiteit binnen en buiten steden in tuinen te vergroten. De bermen van autosnelwegen vormen groene corridors doorheen Vlaanderen met een groot potentieel voor planten en dieren. Voor het beheer van bermen van autosnelwegen dienen natuurbeheerplannen opgemaakt te worden om zo het ecologisch potentieel van deze groenzones te kunnen waarmaken.

resolutie 788 - Vlaanderen zet ook in op de natuurlijke heraanleg van zijn waterwegen. Van de heraanleg van natuurlijke oevers en meandering van grote rivieren tot een natuurlijke heraanleg van de beken. Er dient een instrumentarium uitgewerkt te worden om het natuurlijk herinrichten van beken te faciliteren. Zo kan een vaste perimeter (die verder gaat dan de nu geldende 1meter die nu geldt) langs beken ingesteld worden om de externe invloeden op de ecologische structuur te bufferen.

resolutie 789 - Het VLIF wordt geheroriënteerd naar een transitiefonds, zodat het de gecontroleerde krimp van de veestapel ondersteunt en het verder betonnen van de open ruimte tegengaat.

resolutie 790 - Als investeringen impact hebben op de natuur, maakt compensatie inherent deel uit van het investeringsdossier.

resolutie 791 - Natuur-inclusieve landbouw wordt als specifiek luik opgenomen in instrumenten als investeringssteun, onderzoeks- en innovatieprogramma's en adviseringsdiensten.

resolutie 792 - Vlaanderen moet de milieu- en natuurkwaliteit op het platteland verbeteren en 'de levering' van ecosysteemdiensten herstellen. Vlaanderen zet vanaf 2019 ook resoluut in op een verhoging van de milieu- en natuurkwaliteit en het herstel van levering van ecosysteemdiensten in het open gebied. Daarbij schenkt Vlaanderen bijzondere aandacht voor het effectief behoud en herstel van waardevolle graslanden en landschappen. We zetten extra in op het ecologisch herstel van beeksystemen die in veel gevallen zo terug de levensaders en verbindingsgebieden om natuur- en groengebieden met elkaar te verbinden.

resolutie 793 - De wilde dieren zoals de vos, wolf, bever, steen- en boommarter die de voorbije jaren hun opmars maakten in Vlaanderen, heten we welkom.

resolutie 794 - Tegen 2025 verbieden we, net als Frankrijk, alle producten die te maken hebben met ontbossingen uit tropische wouden. We pleiten ook voor een Europese aanpak.

resolutie 795 - We voeren een nationaal actieplan in tegen de illegale handel in wilde soorten.

resolutie 796 - sp.a is voor een drastische inperking van de jacht. Enkel jacht die past in een globaal natuurbeleid en/of in functie van het voorkomen van wildschade door bijvoorbeeld everzwijnen kan daar nog toegelaten worden toegelaten.

resolutie 797 - Per Wildbeheerseenheid (WBE) moet minstens 3% van de oppervlakte worden beheerd als 'wild- en voedselakker' en/of verruigd gebied om te zorgen voor voedsel, woon- en broedplaatsen voor dieren.

resolutie 798 - We blijven onderzoek verrichten naar selectieve en duurzame vistechnieken die een alternatief zijn voor de bodemberoerende visserijtechnieken. We stimuleren lijn- en plaatvissen als alternatief voor korvissen.

resolutie 799 - De Europese middelen worden gericht inzet voor visserij met minimale tot geen impact op het mariene milieu. Indien het Verenigd Koninkrijk de EU verlaat, streven we ernaar het VK toch in het Europese visserijbeheersysteem te behouden.

6.5.4. We eten duurzaam en betaalbaar en gaan op een respectvolle manier om met onze dieren

De consument wil duurzame, ecologische en diervriendelijke keuzes maken, maar botst vaak op de limieten van wat haalbaar en betaalbaar is. De industriële voedselproductie overspoelt ons met buitenlandse producten. Lokaal geproduceerde, biologische alternatieven zijn vaak duurder of beperkt beschikbaar. Heel wat voedsel wordt ook verspild, tussen de 15 en de 23 kilo voedsel per persoon per jaar. 1 groente op 5 haalt de supermarkt niet omdat ze imperfect is volgens onze standaarden. We draaien het perspectief om: ervoor zorgen dat mensen niet moeten kiezen door te zorgen voor een context die lokale keuzes makkelijk en vanzelfsprekend maakt. We zorgen ervoor dat iedereen toegang heeft tot gezonde en betaalbare voeding die geproduceerd is met respect voor dieren, onze omgeving en het werk van de landbouwer. We kiezen resoluut voor lokale producten, korte-keten-distributie en dier- en milieuvriendelijke kweek van basisproducten. We gaan voor diervriendelijke en milieuvriendelijke kwekerijen, voedsel dat aan de strengste gezondheidsnormen voldoet en voedselproductie die de kost voor het klimaat meerekent.

RESOLUTIES

resolutie 800 - De veestapel moet krimpen. We gaan voor een warme sanering, een sanering met de nodige sociaal correcte vergoedingen, en een afbouw van de industriële veehouderij door een bouwstop van te grote varkens-, kippen- en kalkoenstallen. De stallenbouw voor vee, varkens en pluimvee wordt gekoppeld aan het principe van 'staldering': nieuwe stallen kunnen pas gebouwd worden als elders stalruimte verdwijnt.

resolutie 801 - We vormen de gekoppelde steun voor zoogkoeien om naar een stimuleringsbeleid met economische incentives voor veehouders die met extensieve begrazing blijvend en waardevol grasland valoriseren.

resolutie 802 - Met het oog op het halen van waterkwaliteitsdoelstellingen voeren we een sluitende registratie in voor het gebruik van kunstmest om overmatig en ongeregistreerd gebruik ervan aan banden te leggen.

resolutie 803 - Hoogwaardig grondwater wordt een schaars goed waar zuinig mee omgesprongen dient te worden. We voeren een vergunningenbeleid dat een garantie vormt voor een voldoende toevoer voor de infiltratie van regenwater in de bodem. We voorkomen verspilling van water in verschillende sectoren en promoten het hergebruik van water. Ook voor grote bouwprojecten van overheden wordt aandacht besteed aan het waterverbruik.

resolutie 804 - We vormen het VLIF om tot een transitiefonds en een taskforce die landbouwers helpt hun bedrijfsmodel aan te passen of om te schakelen naar andere en meer duurzame productievormen.

resolutie 805 - We voeren een verbod in op voedselverspilling. Elk overschot op de markt krijgt een meerwaarde.

resolutie 806 - In alle publieke voorzieningen - onder meer in scholen, ziekenhuizen, rusthuizen, sociale restaurants, lokale wijk- en dienstencentra, waar eten wordt geserveerd, kiezen we resoluut voor duurzame, lokaal geproduceerde voeding. We zijn voor het inpassen van 1 veggiedag per week in scholen en overheidsrestaurants.

resolutie 807 - We verzetten ons tegen de prijzending van de retailsector voor vlees, zuivelproducten, groenten en fruit, en garanderen dat landbouwers minimum de kostprijs van hun producten betaald krijgen

resolutie 808 - We verbieden het verhakselen en vergassen van eendagskuikentjes en willen op Europees niveau de dierentransporten herleiden tot een maximum van 8 uur.

resolutie 809: - De leefomstandigheden voor dolfijnen en andere zeezoogdieren in gevangenschap moeten verbeteren. De bestaande wettelijke minimale huisvestingsnormen moeten sluitend omschreven en geactualiseerd worden conform het advies van de raad van dierenwelzijn. De kweekprogramma's met dolfijnen en de import van gekweekte dolfijnen moeten verboden worden. Het verbod op de vestiging van nieuwe dolfinaria blijft gehandhaafd. Op deze manier werken we naar een uitdoofscenario van dolfijnen in gevangenschap. We tolereren geen circus met dolfijnen. Dolfinaria moeten evolueren naar educatieve centra waar de nadruk ligt op sensibilisering i.p.v. entertainment. Dolfinaria worden objectief, extern en regelmatig gecontroleerd. Zelfregulering vanuit de sector is uit den boze. Een nauwere samenwerking met de lokale en bovenlokale overheid is aangewezen.

resolutie 810 - We kanten ons formeel tegen proeven op dieren waarvoor alternatieven bestaan. We pleiten voor een Europees label waardoor duidelijk wordt gemaakt bij welke producten er gebruik is gemaakt van testen op dieren. Het voedselagentschap en volksgezondheid moeten hier strenger op toezien en daarvoor de nodige slagkracht krijgen.

resolutie 811 - We vinden dat het slachten van dieren onder verdoving moet gebeuren met respect voor het grondwettelijk recht op vrijheid van godsdienst.

resolutie 812 - We verzetten ons tegen het ongeoorloofde monopolie van het zaaigoed dat in handen komt van enkele multinationals. Die multinationals controleren daarmee stelselmatig onze voedselproductie en maken boeren afhankelijk van die industrie.

resolutie 813 - De bescherming van dieren met gevoelsvermogen wordt in de grondwet ingeschreven. Dierenmishandeling moet leiden tot schorsing of intrekking van de vergunning en tot strafrechtelijke vervolging.